

308307

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 వం|| అక్టోబరు నెల 8 వ తేది గురువారము. No. 173
 సంపుటము ౧ } ఆనంద నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ చవితి ౪. } సంచిక ౧౭౩

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందునలన ఇంకీ చాలాపట్టును. విద్యాస్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపవలెను. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

శృంగార నైషధము.

'నైషధం విద్యదాపథమ్' అని ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీహర్షుని నైషధమునకు తెనుగు. ఇది శ్రీహర్షుని కృతి. అతి ప్రాథమిక విషయము, జగద్విదితము: ఈ పద్యములలో ఒక్కొక్కటికిని టీకాతాత్పర్యములు, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, అలంకారము, నిఘంటు ఎచ్చతెచ్చట ఏదేనికావలయునో సర్వమును చెప్పబడియున్నది. అతి సుందరమైన పటములకూడ చేర్చబడి మేలైన కాగితములు, చిన్నపైజను కలిగి మంచికాల్కితోబైండు చేయబడి యున్నది. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము వెల. రు. 8-8-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము. బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

THE MASTERPIECE OF
 GEORGE W. M. REYNOLDS.
 Printed in bold types on Superior
 Glazed Paper.

The repeated wish of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon, have induced us to undertake presenting in neat attractive volumes, printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the following famous Novels of The Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
 In two volumes, now ready with illustrations.
 Price For two Vols. Rs.

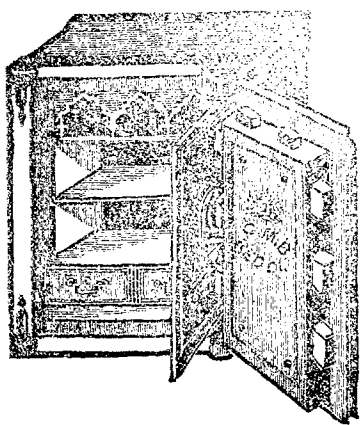
1-4-0 Postage As. 3. Extra.
The Faust. a Romance in two volumes. Each volume. Rs 12. Postage As. 2.

The first volume of Faust is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first.

Superior Watch Co.,

Post Box 167, (A) Madras. E.

ఇనుప వెటెలు.

విదేశాలో కాక లభింపని అందముగా భద్రముగా సీమలీగ మలలో కొత్తతెకు లతో పెట్టెలు మా వల్ల బహువాడెము గా తయారుచేయించుచును. ఆ ధర్మ యుచ్చవాడు నైజా మందము లీగము వివరము వ్రాసుకొని రుచున్నాము విక్రయార్థము మొత్తము

గా కొనుపాకి డిస్కంట్టు యిచ్చబడును. పలుకుప్రాల్పములకు మోసపోగూడదు. మా పెట్టెలవిషయమై మేము జవాబుదారి గా యుండగలవారము. కలయువారలు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును. సి. ఎం. బాలరావురెడ్డి, (4-9-14) నెం. 61, గోపింధపు నాయకపేరి, మద్రాస్.

సంజీవనిత.

ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిద్దీ చేసిన తామెను. ప్రభావ మత్యద్భుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేశా సంతక ఐదు కావు. 2 కలరా, అమృతవాన మొదలగు అంటు జాభ్యములను శోకనీయదు. 3. భూత్ ప్రేత సిశాచములను పాఠదోష 5. 4. వ్యాధులు, పీడలు, ఆపదలు, గండములు తొలగిపోవును. 5. నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, కీళ్లలు, తెఱవలు, హరించును. 6. ఆరోగ్యము, అద్భుతము, విశ్వోద్యమము, బలము, సుఖము, ఉత్సాహముగలుగును. 7. కృత్రిమపులు ప్రియమిత్రువులగుదురు. 8. నీవాదం 7లుచును. 9. సభకట్టు, సర్వజనకీకరము. 10. నీవొక వ్యాచార, కృతకహర, కారాగృహ సమేతమై వెళ్ళ జోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్ళిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని అనుభవజ్ఞులుచేసే శ్రమ వినిపించుచున్నట్లుగానిచియున్నారు. ఇది సర్వావధి తేదియగు నొక ఘోషము మహాత్మునిచే గనిపెట్టబడినదేగాని కాలాదిత వేష దారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు. శ్రీపురుషులు ఆ బాలవృద్ధులందరను తెప్పించుకొని ధరింపదగిన అమూల్యమైన సుప్రశస్తమైన రక్షతామెతు, తామెతు వెల రు 1-8-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు:—పి. ఆర్. జనానరావు, మెన్మరిఫ్ట్ ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా.

ది న పత్రిక.
 ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
 చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0 3 మాసములకు రూ. ౪-4-0
 6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసమునకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు
కంపెనీ, మదరాసు.
 పింటింగు వైస్సులు,
 రయిసు మిల్లులు,
 పిండి మిల్లులు,
 నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరినలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తుక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీములకు
 మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది
 మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.
 మేము ఎంగల్ జర్నల్ లాబ్రికేటింగు ఆయిలులకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—
 నెం 7, ఆర్మీని యక్ వి థి.
 మ ద రా ను.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
 ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
 సీసా 1-కి 0-౪-0 అణాలు మాత్రమే
 తలసెప్పల మాన్యును. వాయుపుపోట్ల బొత్తులు
 పార్శ్వపుసెప్పల బొరదోలును. పోట్లపోగొట్టాడు
 వనమూలికలచే హిందూ దేశమంగు
 తయారుచేయబడు మంచిమంగు.

సువాననగలిగియుండును.
 దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు.
 సంకల్పావతీతి దాచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్టు బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరుపేరి, బాక్సిటపుకో మద్రాసు.
 *అమృతంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్టు బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరుపేరి, బాక్సిటపుకో మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టబాక్స్ నెం. 212, మద్రాసు

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వ్రం చు ను.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరలైలుప్రేషనును జెలువవలెను.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

ఓలిగ్రాం అక్షసు
పండిట్, మదరాస్.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలుగల సీసారు. 2-0-0

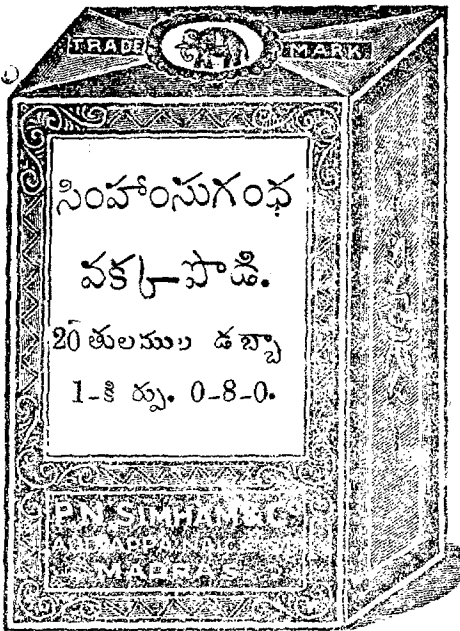
పోస్టుఖర్చులువగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమున మందులు యింకను కలవు.

కేర్లుగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో,

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పి. ఎ. సింహం. అందు కంపెనీ,
26 ఆదియప్పనాయకకోవిడి, మద్రాసు.

వనోషధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగు చేయును.
కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన
కలుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనస్వాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

జీర్ణ రసాయము.

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్ని మాంద్యము,
మలబద్ధములకు మంచియందు.

25 మాత్రల డబ్బి 1 కి వెల 1-4-0

అమృతాంజనా డిపో, పోస్టు, బొంబాయి

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమిక్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుష్ఠానములకు ద్వైతంబడిన ఆత్మ రుపయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవలయుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆయుర్వేదమైన శేయికముల పుష్పములనుండి తయారుచేసిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోమిక్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరనున్న పాపుకీపరు నడుగవలయును వారిచావున లేకని మాకువాయును. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, ప్లీజ్ ఆత్మరగల వెద్దసయిన బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగజెట్టబడి ఘుమఘుమ ాడుచుండు కార్డులు డబ్బా 1-8 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఎకెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కంపెనీ కంపెనీ, 155 బామా మనీరు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటులు:- మెహత పునసాథ్రిం చూట్టి నెం 23, చైవాబాద్ గోడ్డు, ప్రవరు బజారునమీపం మదరాసు.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికీ తల్లి.

ఇది సంజీవనంట్టి ఒక కనమూలిక. ఇదియే మన భూరికృతుల ఆతిథిహస్యపు కౌశల్యము. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిశములలో దాని ప్రభావము కనపడును. నవ్రంజకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జాన్మోడియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కారితీయ నిచ్చును. 25 నిధములగు మేహములను మొదలంటి నాకనము చేయుటలో సంజీవనంట్టిది "నర్వజీవన్" ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలరు వృద్ధులు అందరును సువయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును అయుర్వృద్ధి యొకలుగును.

వెల డబ్బు 1-8 2-6-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొదలిపేడి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

గ్లోబ్ కంపెనీవారి బొటనవేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధి గాంచినది. వందల సంవత్సరము. విక్రయము. వెల వెట్టె 1-8 రు 1-4-0 పోస్టుఖర్చు వేరు ప్రాంతానికి గోట్టు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల చే వ్రేలిముద్ర వేయటం సర్వత్ర అవలంబించుచున్నారు. వర్తకులు, ప్లీడర్లు, యిశానిదార్లు మున్నగు వారికి విశుల ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

పండ్ల పానీ.

డబ్బి 1-8 వెల 0-2-0, 12-8 రూ. 1-2-0.

పంటిసెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది. అమృతాంజనము డిపో పోస్టు బొంబాయి.

నోటీసు.

90 శ్రేష్ఠమైన చందనముకూచాలున్న, 703 యితర జాతి కొయ్యలున్న, 12500 ఘన అసుగుల వంట చెరుకున్న, కోడూరు మఱిన్ని పెద్ద పాసులో 1914 సంవత్సరం అక్టోబరు నెల 10-వ తేదినను 11-వ తేదినను యాలం. వేయడమవును. సవాల్ దార్లు రావలెనని కోరడమైనది.

Forest Branch (Sd.) S. A. Oadri,
East Cuddapah, D./ 25-9-14 Dist. Forest Officer.

WANTED.

Wanted Immediately For the Taluk High School, Tenali, a Drawing Master. Salary Rs. 30-2-40. Men having passed Freehand Advanced Grade and possessing Technical Teacher's Certificate preferred.

Apply to

Rao Bahadur C. V. Subramania Sastri,
Secretary.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ అక్టోబరు నెల 8-వ తేదీ

ప్రదేశములు.	ఉత్తర అక్షాంశం ౧౫° ౩౦' నుండి ౧౬° ౩౦' వరకు	కడచిన 24 గంటలలో, నిదన ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.			
			ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	29.815	91.5	77.8	...	58.59	82.18
వాల్తేరు	29.820	91.0	77.9	...	88.27	25.10
కాకినాడ	29.825	93.8	76.7	...	28.02	24.65
బందరు	29.824	95.0	74.9	...	28.07	26.06
గుంటూరు	...	94.5	72.0	...	24.85	...
నెల్లూరు	29.805	97.0	76.8	...	17.62	18.68
మద్రాసు	29.817	97.2	77.1	...	21.55	19.87
కడప	29.832	90.4	79.9	...	27.98	18.45
నాగపట్టణము	29.815	89.7	77.1	...	12.98	14.05
కొలంబూ	29.855	86.2	74.2	0.46	41.46	42.78
తిరునవంతపురము	29.828	88.6	75.5	...	46.15	41.90
కొచ్చికో	29.813	87.2	75.9	...	86.46	90.16
కొచ్చికో	29.816	85.8	75.6	...	98.84	102.27
గుంజూరు	29.818	87.7	76.0	0.6	188.70	117.91
బొంబాయి	29.847	83.8	78.4	...	81.86	70.22
హైదరాబాదు	29.800	90.7	70.7	...	41.78	26.24
అనంతపురము	...	94.0	68.9	...	15.86	15.21
బళ్లారి	29.809	93.8	69.6	...	15.47	14.14
కర్నూలు	29.824	92.5	69.6	...	25.47	22.12
కడప	29.801	95.3	70.2	...	22.48	22.27
తెంగుళూరు	29.818	84.5	65.8	...	24.15	25.95
కొడైకనూరు	22.778	59.0	50.1	0.55	44.52	28.92
ఉదకమండలము	28.998	64.5	51.4	...	85.59	88.56
కోయంబత్తూరు	29.838	89.1	70.1	0.87	5.88	10.07
కల్వారు	29.882	98.7	72.2	...	21.00	28.09
నెలము	29.865	91.2	71.8	...	26.40	28.45
తిరుచనాపల్లి	29.840	96.5	78.6	...	10.08	17.18
పురుకోట	29.843	90.9	79.2	...	22.11	19.87
మధుర	29.555	92.0	75.2	...	14.51	19.62
తిరునల్వేలి	0.78	8.81	8.20

బంగాళాఖాతమునందు వాయుభారము వృద్ధియైనది. ఇది ఆరకాశీ తీరమున హెచ్చునను బంగాళాఖాతమునందు తక్కువగునున్నది మధ్యమోడ్లపరిమాణము మామూలుకంటె తక్కువగునున్నది. పగటిపూట వేడియి మామూలుకంటె హెచ్చుననున్నది. తూర్పుతీరమునను, రాజధాని ఉత్తరభాగమునను, రాత్రులు చల్లగానున్నవి. మామూలుకంటె వాయుమండలము అరియున్నది. మబ్బులు బొత్తికలేవు దక్షిణమున మబ్బులు దట్టముగనున్నవి. వర్షముకూడ కురిసినది. దక్షిణమున ఈశాన్య వర్షపవనపు లక్షణములు కనుపట్టుచున్నవి.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్నా,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

వృత్తాంతములు.

శ్రీపలనీ ఆండవర అన్నదాన సమాజము:—బార్డిటవు ను, నట్టుకల్లూరుకోవెలపీఠిలో నుండిన వి. శ్రీనివాస మొదలియారు, పూజామతముల వైసమాజమువారు 11 వ తేదీ ఆదివారమునాడు 150 మంది బీదలకు అన్నదానముచేయుదురు.

ఒకయ్యధ్యక్షుడ:—చెన్నపురి ప్రెస్సు ప్రతికకు కొచ్చి నుండి విలేఖకు డొకడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—కొచ్చి నుకు తొమ్మిది మెల్లమూలలో, కాండేట్లడాయి అను గ్రామమున్నది. మంగళవారము 11 గంటలకు కొందరొక య్యధ్యక్షుడనుండి యిక్కడకు వచ్చి, కొట్టెరకాయలు కొన్ని కొనుక్కొని వెళ్లిపోయిరి. వీరు ఆ ప్రాంతములను కాచుచుండు నాంగ్ల నా కాబలమువారిని యనుకొనుచున్నారు.

పుంగనూరు య్యధ్యక్షుని:—ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: కడచిన నెల 80 వ తారీఖు సాయంకాలము ఈ గ్రామమున జమీందార్ల వారి యగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద వైసరాయిగారి యొక్కయు, మదరాసు గవర్నరు గారియొక్కయు నిధులకు ద్రవ్యసహాయ మొనర్చుటకు నొక గొప్పసభ జరిగినది. వేయి రూపాయలవరకు చందాలు వసూలయినవి.

పోస్టుల నోటీసు:—ఇక్కడనుండి వారము వారము రంగూనుపాపు మెయిలుస్టీమరు రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు బయలుదేరును. రిజిస్టరుచేయని ఉత్తరములు మున్నగువానిని, రేపు సాయంకాలము 8-80 గంటలవరకును, రిజిస్టరుచేయవలసిన వానిని 8 గంటలవరకును, బంగీలను, 1-80 గంటలవరకును, జనరలుపోస్టాఫీసులో వేయవచ్చును.

ఇరుదదిమూడవ కృష్ణమండల సభ, ఏలూరు:—ప్రతి నిధుల యొద్దను రూపాయకంటె నెక్కువ చందా నియ్యని ఆహ్వానసంఘ సభ్యులయొద్దను రూపాయచొప్పునను, కాన్ఫరెన్సు చూడగోరువారియొద్ద 0-4.0 చొప్పునను రుసుము వసూలుచేయుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారు తీర్మానించినారు. గనుక సభకు రాబోవు నెల్లవారికిని ఇంక మూలముగాక తేలియ జేయుచున్నాము. అని మండలసభ కార్యవర్గులు వ్రాయుచున్నారు.

ఈమనిలో పరపతిసభ :—మా గ్రామమున కడచిన నెల 21 వ తేదీయందు శ్రీనివాస సమాజ పుస్తక భాండాగారము నందొక సభజరిగి యందు పరపతి సంఘముల యావశ్యకత గూర్చి యుపన్యసింపబడి అట్టిసంఘము నొకదానిని స్థాపించుటకై తీర్మానించుకొనిరి. ఆదినముననే పలువురు తాము మెంబరులుగా యందునుంచి దెల్పియుండిరి. ఈవిషయమును పరపతిసంఘ రిజిస్ట్రారుగారికి విన్నవించుకొనగా వారిదినున నేతెంచి తగినయేర్పాట్లుగావించి సంఘమును స్థాపించి రిజిస్టరుచేసియున్నారు. అని పులిపాక వేంకటరామరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:—కే. రంగయ్యకెట్టి గారు 100 గురు బీదలకును, డబ్బియు. రాజమౌళిగారు 100 మందికిని, పోర్టులెయిరు నివాసులగు సి. విజయరంగ మొదలిగారు, టి. లక్ష్మీపతిపిళ్ళే, వి. రాజున్నారు పిళ్ళే స్వామి నాధమౌళిగార్లు తలయొక 50 మందికిని, జెమ్మెట్టి, ఇదెట్టి బాట్టి వాలాగారు 80 మందికిని ఎస్. రామస్వామినాయుడు సి. యెలిరాజ మొదలియారు, వి. శేషయ్యయ్య మొదలియారు గార్లు తలయొక 25 మందికిని కడచిన 15 దినములలోను అన్నదానముచేసిరి. ఆకుల చెంగలర్లయ్యకెట్టిగారి, భావకాథముగ 18 మందికికూడ అన్నదానము చేయుబడినది.

మహమ్మదీయ యువజనసంఘము:—ఈనెల 6 వ తేదిన మాంటుగోడ్డు, వాలీపాల్లో గౌరవనీయులగు న్యాయమూర్తి తయ్యాబ్ది గారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగిన వైసంఘపు ప్రారంభసభలో గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రవర్తన మునుగులించి ప్రసంగించిరి. శాస్త్రిగారు, ప్రవర్తన మిట్టిదని తొలుతొలుత నిర్వచించి, ప్రజల పాహ్యప్రవర్తనము వారి మనోభావములను అంతర్గతములగు స్వభావములను వెల్లడి జేయును; సత్ప్రవర్తనముగలవారు సహృదయులై యుండురు. అను నిత్యాది యభిప్రాయములను విశదపరచి, యాయాప్రాంత ములందు గణకకు వచ్చు ఆచారమర్యాదలను వివరించి, ప్రవర్తనవిషయమై ప్రజలకు కర్తవ్య విట్టిదని ప్రశంసించిరి. తదనంతరము, సభాధ్యక్షులగు సాహేబుగారు గుణములకును ప్రవర్తనమునకును గల సంబంధమును విశదపరచి, ప్రజలు

నిక్కముగ మంచివారుగానిదే మంచివారునిమింపుకొనునటుల ప్రవర్తించుట అనుచితమనియు, సత్ప్రవర్తనమున కాధారము బాహ్యవిషయములమాత్రము గావ:యు, అన్యజనుగు స్వాధ్యాయమే అందులకు ఆధారమనియు నాడించిరి.

రాజమండ్రి సబు మేజిస్ట్రేటుగారు:—ముకుందీ సీతా రామచార్యులుగారు మా రాజమండ్రిపట్టణమునకు స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రేటుగ నేలించి యిప్పటికి సుమారు మూడువత్సరములయినవి. అప్పటినుండియు, వీరు బహు న్యాయప్రవర్తకులనియు, నిష్పక్షపాతిబుద్ధిగలవారనియు, ప్రజానురాగులనియు, కీర్తిపొందిరి. వీరిసర్వీసు ముప్పదిసంవత్సరములు పూర్తి అగుటచే, రాబోవు జనవరిమాసమునుండి విశ్రాంతివేతమున కరుగుదురని విని, పురజనులును, న్యాయవాదులును బహు విచారించుచుండిరి. కాని, వీరి శక్తిసామర్థ్యములను, న్యాయ పరిపాలనాశీలమును బాగుగ గుర్తెగిన శ్రీ గోదావరి డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారు మా ఆచార్యులుగారికి తిరిగి మరియొకసంవత్సరమువరకు పనిచేయ అనుమతిసాగినట్లు విని మేము కడు ఆనందభరితులమైతిమి. ఓపికకు తగినవయస్సును, వయస్సుకు తగిన అనుభవమును, అనుభవముకుతగిన న్యాయపరిపాలనయు, వీరికి గలదు.

నర్సాపురం తాలూకాబోర్డు వైసువైసిడెంటు:—ఈ గ్రామ మందు వైసువైసిడెంటుగా చిరకాలమునుంచి యెర్రమల్లి వెంకటరత్నం పంతులుగారు పనిచేయుచున్నారు. వీరు వైసువైసిడెంటుగా నున్నంతకాలము ధర్మరాజు ప్రభుత్వమువలె నున్నది. వీరు తాలూకాబోర్డు గుమాస్తాలనుగాని యితరులను గాని వీరి నోటితోగాని కాగితముమీదగాని పల్లెత్తుమాట అనలేదు. కాంతముకు వీరిని చెప్పిన తరువాత మరి యితరులను చెప్పవచ్చును. వీరితరువాత కొంతకాలము కొప్పర్లి యెర్రమల్లి పంతులుగారు వచ్చినందునకు సంకల్పింపితిమి. వీరు చాట్టిపుచ్చుకొనిన తరువాతనో అంతకుపూర్వమో చెప్పలేముగాని తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు కలెక్టరు ఆఫీసు, తాలూకాఫీసు, సబుమేజిస్ట్రేటు ఆఫీసుల నిమిత్తమై చిరకాలము నుంచి జరుగుచున్న చరిత్రేంద్ర సంవత్సరమునకు మూడు మాసములకంటె నెక్కువ అవసరము లేదని తీసికేయుబడినది అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

దక్షిణవల్లూరు మైనరు జమీందారుగారు:—కడచిన నెల 28 వ తారీఖున శ్రీరాజా బొమ్మదేవర భావ్యకార్లనాయుడు బహద్దరు జమీందారు పరగణే వడ్లమన్నాడు సవత, వల్లూరు ములే కొప్పాక వాయనక చెర్ల వల్లరా దొరవారి పుత్రులగు శ్రీకృష్ణారాజా సత్యనారాయణ వర్మప్రసాదరావు బహద్దరు జమీందారుగారు మా గ్రామమునకు విచ్చేరిరి. నాటి దినమున మాపురంబంతయు పచ్చని తోరణంబులచే నలంకరింపబడియె. పురవాసులును చుట్టుపట్ల పల్లెలవారును వసంత వాడ హిందు థియేట్రీకల్ సమాజమువారును సుమారు 200 మంది జనులు మంగళవాద్యములతోడను జయజయ ద్వయలతోడను అన్యాయాధులై యరుదెంచు శ్రీరాజాగారి నెదుర్కొని తమ భక్తిని నెల్లడించిరి. గ్రామాధికారులు తమకు గల భయభక్తి విశ్వాసముల జాతును శ్రీరాజాగారికి తగు ఉపచారములనెల్ల గావించిరి. శ్రీరాజాగారు దేవాలయంబుల కరిగి తమకుగల దైవభక్తి నెల్ల చూపి దేవపూజలెల్ల చేయించిరి. తిరుపతి ఊరేగునపుడు జనాదరణయు ప్రకటించి, పురము వెవలి పోయిరి. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీవీరేశలింగ పుస్తక భాండాగార పరీక్షలు:—ఈ భాండాగారము పక్షమున నీ సంవత్సరమున జరుపబడిన పరీక్షలో కృతార్థునాండ్ర నామములను వారు పొందిన బహు మతులను క్రింద వివరింపబడినది.

మొదటిభాగము.

1. ఆదుర్తి భాస్కరమ్మగారు — మొదటిబహుమతి
2. దేవతి లక్ష్మీదేవమ్మగారు — రెండవబహుమతి (మొదటి తరగతి)
3. వేలమూరి ఉప్పల నరసమ్మగారు—మూడవ బహుమతి
4. వడ్డాది శేషమ్మగారు (రెండవతరగతి)
5. దిగుమర్తి బుచ్చి కృష్ణమ్మగారు
6. గోపికెట్టి లక్ష్మీనరసమ్మగారు (మూడవతరగతి)

రెండవభాగము (కావ్యరచన)

1. ఆదుర్తి భాస్కరమ్మగారు — మొదటిబహుమతి
 2. వేలమూరి అప్పలనరసమ్మగారు — రెండవబహుమతి
- 1915 సం॥లో జరుగబోవు పరీక్షకు చాలమందిశ్రీలు వచ్చి మాకు ప్రోత్సాహము గలిగించురుగాత! ఆపరీక్షకు పతనగ్రంథములు కొద్దికాలములోనే లెంపబడును.

సరే జారి బరువుడు

ఆయనతో సంభాషణము.

11

అని యెట్లున్నను నాస్మాన్ స్వామియను నేను విచారించినచో నెండియను స్వరాజ్యమునకు తగిన దానినిగా చేయుటకు న్యాయ శాస్త్రము గుణ్యముగ నున్నను సామాన్యజనములకు కంటతొడిమ మనముచేయవలెననియే నాయంతరాత్మ బోధించుచున్నది. ఆబోధనమును నేను దైవోపదేశముగ స్వీకరించుచున్నాను. నేనీయిండియాలో రాజ్యపరిపాలన వైతి నేని విద్యాబోధనాక్రమమును చిత్రలేఖనాదికళల నేర్పు విద్యాలయములను దేశీయులే పరిపాలించుకొను నట్లు వెంటనే వారికప్పగించియుండును. పరిపాలనలో న్యాయశాఖసంబంధము భారతీయులకే ప్రత్యేకముగ విడచియుండును. మేజిస్ట్రేటులుగను, జడ్జీలుగను, పనిచేయుటకు మహమ్మదీయులను హిందువులను నన్నివిధములను తగినవారుగా నున్నారు. రాజపుత్రులయొక్కయు యితరజాతులయొక్కయు యొక్కయు సాంఘిక రాజకీయవైరుధ్యమును నేనెంతయు బలపరచియుండును. బ్రిటిషు సేవలలో నే నారాజపుత్రులను విప్పలవిడిగ చేర్చుకొనియుండును. అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది. వర్ణాశ్రమ భగ్నము. ఇండియాదేశము హైందవజన సంభరతము. హైందవజాతికి మహమ్మదీయ భారము. మహమ్మదీయ వశ్యకతను కాసింపుచు హిందూమతమునకు ప్రాణశక్తి నొసంగుచున్నది. అది నకంచినచో వెనుకటి సహస్రాబ్ది మునుపటికన్న నతిభూతముగ న రాజకావస్థ తటస్థముకావలెను. వెనుకటివారుజానపదు 1757వ సంవత్సరమున జ్యోతిషుల 23వ తేదీన స్థానియుద్ధమున సంపాద్యమగు మహావిజయమున మేముణచివేయగలిగితిమి. కానమరలనట్టి దురదృష్ట తటస్థింపకుండునట్లు నేను వశ్యకతను నెలకొల్పి దానియందు వారితొల్లించియుద్ధాస్థాన గౌరవములతో బ్రాహ్మణసంఘమును సుస్థిరమొనర్చుట కల్పవిధముల ప్రయత్నింతును.

ప్రశ్న:—బ్రిటిషుసంఘ పరిపాలనమున విశ్వకాంతి స్థాపనమునకు యిండియాదేశమునన్ని సేరయే?

ఉత్తరము:—ఏమియునులేదు. అంత్రదేశము భరతఖండమున కాంతిని నెలకొల్పెను గాన భరతఖండము ప్రపంచకాంతికి సహకారియగుచున్నది. మాదేశపుప్రజల యజ్ఞానమునలనైనను ఆతురతవలనైనను మానియములను వెల్లడిచేయుచున్న వారు పార్లమెంటుసభ్యులును పెట్టుబాధులనులనైనను 1951లోను 2051లోనో అంగ్లేయులను సంబంధమును వదలుకొని యిండియాదేశమును స్వేచ్ఛావిహారమునకు విడచినచో వెంటనే మరల భరతఖండము చిక్కులలో మునిగి పోవును. సమద్రసంచారమును వ్యాపారమును స్వాధీనము చేసికొనుటకు వాస్తవ్యరాజులు మరల నొందోరులపై కయ్యమునకు కడుగుదురు.

ప్రశ్న:—సామ్రాజ్య సంయోగము జరుగనున్నదిగా దానిలో నిండియాకట్టి స్థానమొసగుటకును.

ఉత్తరము:—అట్టిదేదియును కలుగదు. తమ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొను కత్తికల మాయధివేశముల వారట్టి దాని నెంతమాత్రమును కోరరు. భారతీయులయొక్కయు వారిలో ముఖ్యముగ హైందవులయొక్కయు వాఙ్మయ-మత-చిత్రకళా సామర్థ్యమును అంగ్లేయులుగూడ సంపూర్ణగ్రహింపజాలక పోవుటచేతనే వారి పరిపాలనమున భారతీయుల కనేక నష్టములు యధికరకే కలిగియున్నవి. కనడా బక్షిజాతికా అస్ట్రేలియా దేశీయులు భారతీయులకు సమాన గౌరవ మొసగినయెడల తప్ప భారతీయుల అదేశములలో సంబంధము కలిగించుకొనుట ప్రమాదకరము. ఆదేశములలో ఆంగ్లేయత వారకు హైందవులను ఆఫ్రికాదేశపు నీగ్రోలతోను తక్కిన హిందూలు జాతులతోను సమానులగా భావించివారు నీచముగ చూచుచున్నారు. కాన నీ సామ్రాజ్య సంయోగము వలన బ్రిటిషుదీవుల కెట్టిబలాధిక్యమును కలుగ నేరదని నా నమ్మకము. ఇండియాదేశము శ్రీ భరతఖండము సర్వోధముల శ్రీ భరతమేగాన బ్రిటిషుదీవులకు భరతఖండమును మాత్రమే కలిసి యొక సామ్రాజ్యముగ నుండునని నా నమ్మకము. నాయాశము.

ప్రశ్న:—బ్రిటిషుసామ్రాజ్య సంయోగము జరుగుట కప్పుని సరిగా?

ఉత్తరము:—అది కేవల మవిశ్వాసము-కాదనినచో నది తల తిక్కపరియని నాయలబుద్ధికి నిశ్చయముగతోచుచున్నది. ఇంగ్లాండులో నుండువారి భావ మీ రెండిటిలో నేదో

యొకటియని తలపడదును. మేముటల సంకీర్ణించి సామ్రాజ్య సంయోగ చేర్చుచు అధినివేశములసహాయము నాసింపి యుండుటయే తలపించినచో సర్వస్వమును పోగొట్టుకొనినంతయెడల తమాతమాపడుచు అనయుల సహాయ మేక్షించినట్లుండును. మరియును సామ్రాజ్యసంయోగమును కనడావారు త్వరితప్రాయముగ చూచుచున్నారు. కాన నాదేశములకడి సిరహాప మగు లాభమేమైన నగలపంపకమునగూడ నీప్రశ్ననంత శ్రద్ధతో నాలోచింపను.

ప్రశ్న:—మీరు ఇండియాదేశమునందుగల యభిమానము స్పష్టముగ నేను గ్రహింపగలిగియున్నాను. కానహిందూదేశములన మనకుకలిగిన లాభమేమో కొంతవివరించి చెప్పగోరదను.

ఉత్తరము:—హిందూదేశమువలన మనకేమి లాభము కలిగె ననుచున్నారా? జపానుదీవులవలె, బ్రిటిషుదీవులు విశ్వముఖమున మహాసామ్రాజ్యముగనుటకును, ప్రపంచముననే నాడునెవ్వరు నెరుగని మహాన్నతపదవి నందగలుగుటకును, దైవానుగ్రహము వైభవము జ్ఞానము విశ్వోద్యమ, గౌరవము బాహుళ్యమును గూడ నవారముగ కలుగుటకును కావలసివచ్చియును గూడ మనకు భరతఖండమే యొసగినది. ఒకటనగల అధియధియనగల సర్వమును మనకొసంగినది హిందూదేశమే. వివరణము వినుడు, ప్రపంచమున సౌకాశ్యమున మనకు ప్రధాన స్థానము కలుగుటకు కారణముగ నవీనపద్ధతులవైని మహానాకాదేశము నేర్పరుచుట కాదేశమే కారణము. మనవర్తకనావలు సర్వదేశసంచార మొనర్చగ నగుటకు కారణము భరతఖండమే. టెంపిలుబారు మొదలు చేరింగుక్రాసువరకును గల వెనెండుఅను పురభాగము లందను నగరమున నేర్పడుటకుగూడ నిండియాదేశమే కారణము (వెనెండులో ధనికులందరు వివరింతురు). ఎడింబరో వెన్సిండు చెల్ల నుచును బాతుక్లిఫ్తునున్న గు నగరములయభివృద్ధికంతకునుగూడ నాదేశమే కారణము. మనము నెహాలియను నెదిరించినాం. జయించి, అతనికీర్తిసంతయును బుగ్గిగలిపి కాలునీతులు విరచికట్టి దక్షిణ అట్లాంటికు మహాసముద్రమున నున్న యొక చేరులేనికొండ గుహకు పంపి (బంగాళాదేశపు టదవిబోవలో చిక్కినపులిని చంపుటయో కొనిపోవుటయో చేయమని వేటకాడు పోయినపుడారేడి మలులమడిచుచు నలుల) నతడచటచచ్చునట్లుల మనము చేయగలుగుటకుగూడ నిండియాదేశమే కారణము. మన మాదేశమున వర్తకముచేసి మేటిధనరాసులు కొనిరాగలుగుటచేతనే మన మాధనముతో నామహావీరుని మట్టుపెట్టి గలిగితిమి. ఎంపయరు రివ్యూ.

దొంగ!

(ద్వితీయ ప్రకరణము.)

“అయ్యా విశ్వనాథంగారు! నమస్కారం” అని విశ్వనాథమెనరో యెఱుంగకయే లక్ష్మీనారాయణ పల్కెను. విశ్వనాథ మద్దానిని స్వీకరించెను. ప్రేమనలోనికి దీసికొని పోయి కుప్పిలో గూర్చుండ బెట్టెను.

“లక్ష్మీనారాయణగారు! జరిగిన సంగతులేమిటో చెప్తారా? అనవరమైనపనే అని చెప్పి త్వరగా వచ్చాము. ఇతడు మనవాడే, నాతో కలిసి పనిచేస్తూంటాడు, మీ రను మానించక, జరిగినదేదో, చెప్పండి”

“చెప్తావినండి. ఈజిప్ట్లో మోతుపరివీరాస్వామి నాయుడని ఉన్నాడు. పూర్వకాలమును కట్టాపుపనిచేసే వాడితడు. ఇప్పటి కలిసి 50 ఏండ్లుంటాయి. నిన్న రాత్రి 11గంటలకే దొంగతనం జరిగిందట. 3000 రూపాయల నగలున్న దన్ను 750 రూపాయలు. పోయాయి, అనగలలో పాపం రెండు వేల 8 వందల ఖరీదువి, కాకి ప్రయాణమాత్రా నెలరోజుల క్రిందట వాళ్ళకులట్టడే అప్పులస్వామి, అనే అతడు అప్పుచెప్పి పోయాడట. రాత్రి నిద్రపట్టక మేడమీద పచారు చేస్తూన్నాడట. ఇంట్లో దొంగ ఎప్పుడు ప్రవేశించాడో తెలియదుకాని అతడల్లాపచారుచేస్తూంటే ఎవరో ఒకమనిషి, హడావిడగా తన ఇంట్లోంచి పోతూన్నాడట. పలుకరిస్తే కలుకలేదట. మేడమీదవచ్చి చూచేటప్పటికి, పిథిలలుపు తీసిఉన్నదట. లోపలికి వెళ్ళిచూస్తే ఇనుపవెట్టితలుపుతీసి ఉన్నదట. లోపలి ఉన్ననగలు దన్ను, అంతా పోయిందట, తరుముకొని పోతే, మనిషి దొరకలేదట. తత్క్షణమునవచ్చి ప్రేమనలో రిపోర్టు చేసాడు. వెళ్లి తనిఖీచేసాముకాని, కూసీ ఏమీ తెలియలేదు. ఇంట్లో ఎల్లాప్రవేశించాడో తెలియలేదు. కాని ఇనుపవెట్టి తాళంమాత్ర మొక పటాన్ని రాకపోతే ఆసురాయి ఉపయోగించిగట్టు కనబడుతోంది ఇదే జరిగింది.”

“అతగాడియింట్లో ఇంకా ఎవరెవరున్నారో ఎవరి మీద అనుమాన పడ్డాడో, చెప్పాడా?”

“జిల్లలనీ, భార్యనీ, వారంగోజులై పుట్టింటికి పంపించాడట. ఇంట్లో, పనిచేసేవాడుమాత్రం రోజూ ఈ వారంగోజులనుంచి పడుకునేవాడట, కిథిలలుపు గట్టిగానే ఉందని చెప్పి రెండురోజులనుంచి, వాడినేమో పయనే మేడమీద పడుకోమన్నాడట. వీరాస్వామి, అనుమానం నిశ్చయం అయిన తర్వాత, వాడిని తేపి, వీరాస్వామి, దొంగని తరుముకొని వెళ్ళాడట. అనుమానానికి తగినంతకారణం లేదుకాని, ముబ్బయ్య అని, వెనుక కంట్లాట్టు చేసేటప్పుడు, వాడితోకూడా పనిచేసేవాడట. అప్పుటినుంచి ఏనో తగాదా లున్నాయనిన్నీ వాడేమైనా చేయించాడన్నీ చెప్తాడు. ఇద్దరియిండ్లకు మూడు ఫణ్గాంగుల దూరముంది. నిన్న అతగాడి యిల్లు సోదాచేస్తే యేమీ దొరకలేదు.”

“ఎందుకు దొరుకుతుంది. మనమొకమాటు దొంగతనం జరిగిన స్థలానికి పోయి వద్దామా?” రాత్రి 7 గంటలాయెను. భోజనమైన తర్వాత బయలుదేరవచ్చునని, ముగ్గురును, లక్ష్మీనారాయణగారింటికి బోయిరి.

భోజనమైన తర్వాత ముగ్గురును గలసి, వీరాస్వామి యింటికి బోయిరి. వీరాస్వామి యింటనే యుండెను. గ్రామ దేవత యాలయంబునకు సుమారు ఫణ్గాంగున్నర దూరమున వీరాస్వామిమేడ యున్నది. దొడ్డి యావరణ తక్కువేకాని, ఇంటిముంగలమాత్రమేమియు గృహములు లేవు. వీరాస్వామి యింటికి సుమారు రెండువందల గజములదూరములో మాత్రము ఇతరుల గృహములున్నవి. లక్ష్మీనారాయణను జూచి, వీరాస్వామి, నమస్కారముచేసి, ఇంటనుండిన, కుప్పిలను దెచ్చి వీధి మండవాలలో నుంచెను. అందఱును గూర్చుండినతర్వాత, లక్ష్మీనారాయణ తానప్పడరు దెంచినపని వినిపించి, సంగతులనెల్ల నింకొకసారి వివరించెను.

వీరాస్వామి వెనుకవిశ్వనాథమునకు లక్ష్మీనారాయణ చెప్పిన సంగతులనే తిరిగిచెప్పెను. విశ్వనాథ మాయంశములకు దృప్తిజెందలేదని వానిముఖలక్షణములవలన గ్రహింపవచ్చును.

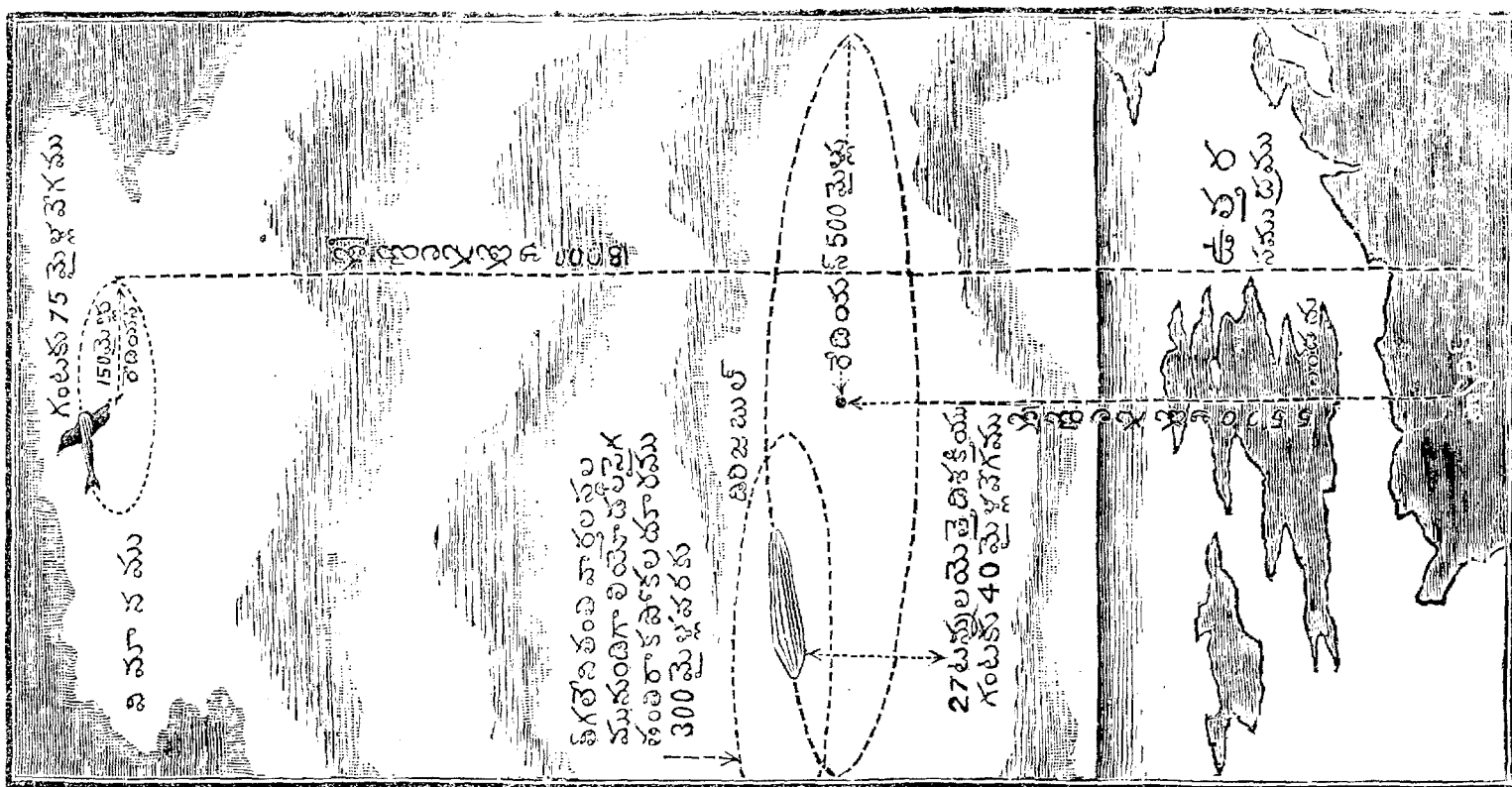
“వీరాస్వామిగారు! ఈయన విశాఖపట్టణం చూచి వచ్చాడు. డిటెక్టివులని చాలా విచిత్రంగా చేస్తారు. కనుక మీకింకా చెప్పవలసిన దేమన్నాఉంటే చెప్పండి.”

“ఇంతే జరిగిందండీ. నేను తమతో మనవిచేసినట్లు, అనుమానం ఆమనిషిమీద యేమైనాఉండి, ఇంకొకసారి తనిఖీచేయిస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?”

తనికేఎందుకురెండి ఇనుపవెట్టి ఎక్కడఉందో, కొంచెముచూపిస్తారా? ఆస్థలమంతా చూచినతర్వాత, మిమ్మల్ని కొన్నిప్రశ్న లడుగుతాను. జరిగినసంగతి సంతృప్తాపకం తెచ్చుకొని, తగిన సమాధానాలియ్యాలి” అని విశ్వనాథ మనెను.

“అయ్యా, అంతకన్నా నా! రెండి, స్థలంచూడురు గాని” వీరాస్వామిదారిని జూపగా వారలుముగ్గురును, ఇనుప వెట్టియున్న లోపలిగదిలోనికి బోయిరి. విశ్వనాథముచేతిలోని “కొవ్వనల్లిదీపమున నాఇనుపవెట్టితాళమును పరీక్షించి తన జేబులో నున్న ఆకురాయిని వైకిదీసి, దానితో నాఇనుప వెట్టి తాళమును విడదీయుటకుగాను కోయనారంభించెను. దానారీతిని కోయటచే నమితమైనధ్వని యుద్భవమయ్యెను. ఆపనినిమాని విశ్వనాథముగదిని పరీక్షించుట కారంభించెను. కాని దీపమిడువెలుతురు చాలకుండుటచే ఆపనినిమాని లక్ష్మీనారాయణగారితో” అయ్యా మనం పోదాం రేపుడయాన్ని మల్లీవచ్చి ఈగదిని పరీక్షచెయ్యాలి అనిచెప్పి దానుతోగలసి వారిరువురును లక్ష్మీనారాయణ యిల్లుజేరిరి. విశ్వనాథ మించుక నేపేడియో లక్ష్మీనారాయణతో నాలోచించి, విశ్రమించెను.

కైజరుగారిక నాంగలపు దుస్తుల ధరించనని మన రాయబారతోనుడువుటనుబట్టిమాడ బైకిగోచరించుచానికంటె నెక్కుడు రోషవ్యక్తములు మనవై లోపలగలవని వ్యక్తముగుచున్నది. జర్మనుచక్రవర్తికంటె మనదుస్తులపై బ్రీతిగలిగివాని నెక్కుడువాడు వారితరులెవరులేరు. వారిసామ్రాజ్యమందలి వివిధకార్యస్థానములందేకాక ఒకప్రాన్య విడిచిన, కేషించిన యెహోవా ఖండమందలి యందఱ సేనలను నిటీవలినటకు గానస్థాన మధిష్ఠించుచుండిరి. వీని కంతటికిని వివిధములగు మూడువేలదుస్తులు వారికి గావలసియున్నవి. దివ్యమై వెలుగు శిరోవేష్టమును ధరించువారు. వీరివెంట వైరుస్తులను శిరోవేష్టమును గాపాడుట కైమాత్రమే పన్నిదైవంతరంగిభటులు గలరు. వీరందఱు వైవికపుదుస్తుల తయారుసేయుటలో నిపుణులు. కైజరుగారి కాక్షేయాది యాయుధసంపత్తిని తగురీతి నుంచుట సులభమైనపనిగాదు. ఆపనులు తు. చ. తప్పక యథావిధి జలుపుటకు జక్రవర్తిగారు మెండొడ్డుదురు.

పామునిమానము - గాలి చిత్రము.

గ్రాంథికభాష.

ఒక ప్రత్యక్షరము.

ఒక సత్యభిలాషి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు :-

ఆగస్టు 28 వ తేదీ శుక్రవారమునాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నొకభాషాపరిశీలకుడు, గారిచే వ్రాయబడి ప్రకటింపబడిన "వాడుకభాష" నాచితిని. చూడఁజూడఁగ వత్సవచ్చి నది. ధానికి హేతువులేకరింప వ్రాయుచున్నాను.

"ఆత్మ, శరీరం" అని వ్రాసినారు. నాకర్థము తెలియలేదు. ఏమంటువాడారము? "తడి" యాటాను. నిప్పు, శోషము, చల్లదనము. బహువచన కర్తవ్యము ఏక వచన క్రియలకు వేరుట గ్రామ్యభాషావాదుల నియమములలో నొకటియే? "ముక్కుట్టుపట్టిపూడ" నాకు భోధపడలేదు. అది నాయభాషముచేతనో మ తెందుచేతనో నే నెఱుంగను. ఆయనను ఆభాషనును సులభముగా భాషనంతులచేయుటనే మనలేఖకులవత్సమువారు కంఠణముగట్టుకొనిరికదా!

అన్నట్లు! మూర్ఖశబ్దమైన "మొఱు" ఈడ్చిపాటవేసి అచట 'ముక్కు' పెట్టిఅతికినారు కారుగద!

"తెరచుకొని" అని వాడినారు. వారి స్వరశాస్త్రధర్మములనుబట్టి "తెరుచు" కావలయునుగదా! "నోరుతెరువక" "తెరచి" నారెందుచేత? ఢిల్లీకమువలె గ్రాంథికభాషాసూత్రవాయుచువారు విడువఁ దలంచుకొనినను వారిని విడువదుకాబోలు. "వ్రాస్తే" అని వ్రాసినారు. సభలలో ఫిరంగివ్రాతలతో లేవములాగి పాజవేయుడని వారి మిత్రులనుచున్నారు. "స్త్రీ" ప్రత్యయము ద గి లిం చి వీరు వాడుచున్నారు. గ్రామ్య భాషానియమములు సృష్టిరహస్యములవలె దురదగాహములుకాబోలు! "శుద్ధచాందస పండితులు" అని ప్రయోగించినారు "నా" కొత్తతీసివేసిన తప్పు అచ్చుకూర్చువానివొడదనో ఆగ్రహింపకమీదనో నెట్టాదము. సుప్రసమాసము "శుద్ధచాందసపండితుల" యుండవలయును గాబోలునే! తున్నీయగువు పుచ్చుకొని కాలునిటుగఁ గొట్టుటలనఁ బ్రయోజనమేమి? సంస్కృతసమాసములకన్న అతేక పోయిన మానవమున. అప్రయోగము కూడునుగాని యప్రయోగము కూడునా? "భాషాపరిశీలకుడు" అనువానికి మతియొకవిధముగాఁ బదచ్ఛేదముజేయవలసి వచ్చునే! "భాషాపరిశీలకుడు" అనునమాసముఁ జల్లచల్లగ చూర్మవచ్చును. "శేఖరేఖఃపండు" అనువానిమాత్ర మాక్షేపింపవలసివచ్చినది. రెండును నాకన్నలకు దురదాపుగఁ గవలెట్లెలవలెనే గాన్పించుచున్నవి. ఆయాక్షేపణమును బోషించుటకొక కాక జంబుక కథయల్లవలసివచ్చినది. నాకట్లుతోచుచున్నది. సౌల భార్యముఁగూర్చి యావాడిననేమియు దోషములేదుకాని, ఇప్పటి విద్యార్థి గుర్రువ్రామునకుఁ బోయి రూళ్లకట్టయడుగుటయు (ఛాందసునియింటిలో తాటాకు పుస్తకములు, కల బందమట్టి లుండునుగాని, రూళ్లకట్టయందునా వీడెంతిచ్చి వాడని నవ్వితేమో! తెలియదు) పిదపబజాటునకువెళ్లి "పుట్టాలు"నకు బదులు రూళ్లకట్టకొనుటయు నమృదగియుండలేదు. కానిండు. అన్నికాల్పరికములలోనిది యొకటి యనుకొందము.

"శిశువులకు వారు కెదగల చేస్తాన్నారు" అని సెలవిచ్చినారు. కంఠమున శ్రీకృష్ణాయనలె పీఠికన్నలు తెఱచినను మానసము శిశువులము ప్రత్యక్షమును చున్నట్లున్నది. పాపము! ఆనంతపురము, కర్నూలు, బళ్లారి, బరంపురము, చారువా—మొదలగుచోట్ల 'గోలలు' శిశువులము నుండి వారేగు. రాజాలపు. ఇట్టి దిగ్భ్రమను పొందుచు సత్యమాటలగు చున్నారని మేమును, ఎల్లచోట్ల జరిగినఫలము శిశువులపువాచే చేయించుచున్నారని వారును విచారించు దమౌలము వచ్చినది.

కూచి నరసింహము పంతులుగారు "నూలు" "ఇంగ్లీషు" పదములు వ్రాయుటతప్పక, వ్రాసి "కొమ్మల నూలు" "వెట్టివారని మరియొక పరిహాసము. వారికి "బడి, పాతకాల" 'ఆంగ్లేయభాష' ఈపదములు తెలియక పోవుటచే నట్లు చేయలేదని నేరూఢిగఁ జెప్పఁగలను. వ్యాకరణమాప్యములు కానప్పుడును, సులభగ్రామ్యము లైనపుడును అట్టిపదములు వాడవచ్చునని వారియభిప్రాయము కనుక నట్లుపయోగించిరి. ఈవిషయములో గ్రామ్యభాషావాదుల కడ్డమురాలేదే తినిపింప బోయినవారి వేలు కొఱుకఁదలంచి నారాయేమి? ఇక గుఱుతులేలఁబెట్టిరి? భక్తి, భావ, మోక్ష, ఇట్టి పదములు (ఇంగ్లీషు) వచన కావ్యములలో వ్రాయునప్పుడు తద్దండకర్తలు (ఇటాలిక్స్) లోఁ బెట్టెదరెఱుంగుదురా? వారేకారణముచేత నట్లు చేయచున్నారో, వీరు నాకారణముచేతనే "కొమ్మలనూ" గుఱుతులు వెట్టినారు. వీరును "ఇటాలిక్స్" లో నేల పెట్టలేదు? తెలుగుతరములకు "ఇటాలిక్స్" వంటి "టైపు" లేదుగనుక.

కోట్లు, వెన్నీలు, బైసిక్కు, మొదలగునవి యశేర్చముగా నుపయోగించుకొనవచ్చును. గ్రాంథికభాషావాదులు గాని, వారి లక్ష్యలక్షణగ్రంథములుగా, యిందుకంతయు నట్టివానివిషయమై యభ్యుత్తరకెట్టవు; కాని యొకమనవి. "వెన్నీలు" కంటే "వెన్నీలు" మంచిదని తోచుచున్నది. ఏమి? రెండవ పదము మొదటిపదముకంటే మూలభాషాపరమునకు సమాపముగనుక. అన్ని 'ఇంగ్లీషు' పదములు వాడుకొనవచ్చునా? కూడదు. ఎందుచేత? ఆవశ్యకమైప్పుడును సుప్రసాపర్యాపకములు తెలుగులోఁగాని సంస్కృతములోఁగాని లేవచ్చుదు మాత్రమే తీసికొనవలయును. "వాడు నన్ను" మాత్రం "చేరా" వఁగూడదు. ఎందుచేత? పనికి మాలిన భాషాకాండ్యము తల వీరునుగనుక.

"ఆచార గోసాలంకార"లో ఆదత్తాపున్న పదాలకు సృష్టించుకొని యేవిచెప్పిన" అని భాషాపరిశీలకుడుగారు వ్రాసి విరచించినారు ఇందలి యవ్యయ మాత్మతను గూర్చియుఁ దురకపక్షిని గూర్చియుఁ దుమిత విమర్శింతము. కానినోళ్ల నాడుపదము లన్నియుఁ బ్రయోగించిన, భాష యెట్లు వెలుగునో మనభాషా పరిశీలకుడుగానే యిందుక నిదానించి యాలోచింపఁ ప్రార్థితులు. వారువేసిన ప్రశ్నమే నోరుతెఱచు వెంటనే బూతులు వచ్చునొక యధము జాతి వాడు వారికేవేసిన వాచేమి సెలవిత్తుకొ వినుగూతూహలము, తోనున్నాను.

దొంగపోటుగ వచ్చినది "మోడరన్ టైలుంగు" నియమకూర్చుమైనది "మోడరన్ టైలుంగు" సర్వసంఘటనమైనది "మోడ

రన్ టైలుంగు" అది యాధునికమని అధికారులకు మొఱవెట్టుకొన్న వాచికి శిశువుల వారుకాదు. దరిదాపుగాఁ బెలుగుదేశపు వారందఱును. తెలుగు తెలియనివారును, తెలుగు సంబంధము లేనివారును, ఒకదొడ్డు గుసగుసలాడుకొని చేసికొనిన మనవులుగావు. బహిరంగముగ, సభలో నెదుటివారి సవత్తును జరిగినసంగతులు ఇందఱుఁ బార్శ్వ సూలముగనున్న భాషయే మంచిదని పొలుమాటులు చెప్పినఁ బ్రయోజనములేదు. గ్రాంథిక భాషలోను వ్యావహారిక భాషలోను వ్రాసిన స జాతీయ పద్ధతచన గ్రంథములను "తమాతేలు" వేసిచూడవలయును విద్యార్థిజకపుడు "మోడరన్ టైలుంగు" నచ్చిన నదిజయము పొందును. అట్టికాలమేవచ్చిన, గ్రాంథిక భాషావాదులు ప్రతిపక్షులవలెఁగాక మేము పరాజితులమైతిమని యగూఢముగ నొప్పుకొందురు. సత్యధర్మములు జయించునని కెదలఁచెప్పదురు. ఈ భాషావాదములోఁ గూడ నాకెదలమాట నశ్యముగను గాక.

పీటన్నబర్దు:-రవ్యవచక్రవర్తి యా దేశ్యరాజధానియగు సెంట్రాల్ పీటన్నబర్దునకు ముగల నామకరణము నేయుటలో నాపట్టణ నిర్మాతయగు పీటన్నకేటుగారు కెట్టినమేనే వెట్టిరి పీటరుగారి పాలనాంత్యదినములలోను, వారి యుత్తరాధికారుల పాలనకాలమునను బ్రకటితములైన పుస్తకములముఖపత్రికలందు "సిక్రీ" వనిగలదు. అయినను, కేతలైన ఎలిజబెత్ చక్రవర్తియల పాలనామయ విదేశీయ నామానుకరణము నాణ్యమైయుండెను. చారిత్రపాత్రస్వరూప (ప్రాచీన పట్టణముల కన్నీకో శాస్త్రాణ్యనామముల బెట్టిరి. అందుచే నాకాలమున ప్రిన్స్ ట్రాసు గూడ వారు మఱుక శాస్త్రాణ్యనామముల దానిగాఁజేసి, పీటన్నబర్దుని. గ్రాడ్ గారాడ్ అని రెండురూపములు గలవు. ఈరెంటికిని నగరమనియే యర్థము. బెర్లిన్ నందలి జరిగిన కొన్ని సంవత్సరములకు, కాన్స్టాంటిన్ పులో ర్మ్యగు గా నవాజుగాఁగండి, యావెనక రష్యయంత్రి యైన కాంటుఇగ్నాట్జ్ అనునతడు, స్థావరల సంఘమునకు నభ్యుత్తరదైవమోదఁ జాలపట్టణములకు, రాజధానులకు, విదేశీయ నామముల వానికి, స్థావరభాషలోని పేర్లనుకెట్టఁ బ్రయత్నించెను. కాని యానాదీ యభిప్రాయమంత సర్వసమ్యక్మైనదికాదు. ఇప్పుడు 'వ్యక్త' పేర్లవిషయముగా వైన యభిమానోద్యమము, పీటర్ హాఫ్, బెర్లిన్ నువట్టి పట్టణముల పేర్లు మాఱునంత ప్రయోజకమై కాంటు ఇగ్నాట్జ్ గారి యానాదీ యుద్దేశ్యము సాగునయి తోచుచున్నది.

పురుగుడు-(స్త్రీ).

స్త్రీ-మీరేల వివాహముచేసికొనరు? పురు-నాకు ముగలు చాలమెండు. ఇన్ని నాకు జరుపుకంటి? భగవంతురాలు నాకెవ్వరెయ్యి పురు-నీవేల వెండియాడ లేదు. స్త్రీ-నేనువరించు పురువుకు నగ, వాడుగా నుండవలెను. పోవుట నేన పురు-అటులైన నుడ్డినాంధ్ర కలిగించినది చున్నవాలో నెరవైన వరింపదగ్గది.

ఆంధ్రవత్తిక.

ఆనందనామ సం॥ శతయుజ బ॥ ౪ లు

గురువారము

ప్రాచ్యవస్తుశోధనశాఖ.

అన్ని శాస్త్రపరిశోధనలందువలెనే చారిత్రక విషయపరిశోధనకుగూడ దినదినమును నూతనోప కరణములు సమకూరుచున్నవి. దేశమునందు జరుగు విషయములును దేశమునకు సంబంధించినవిషయములును నేరుగా వ్రాసియుంచుట చరిత్రకు ముఖ్యధారము. వ్రాత కనుగొనబడనికాలమున విషయములు పరంపరాగతములుగ తరమునుండి తరమునకు పాటలరూపమునను పద్యములరూపమునను వచ్చుచుండెడివి. నోటిమాటలతో వచ్చిన గాథలనుపట్టికూడ కొంతకు కొంతవరకు చరిత్ర నల్లుకొనుచుండెడివారు. కాని అన్ని దేశములందును అన్ని కాలములందును పైరెండు పరకరణములును నుపయోగములోనుండినట్లు కానరావు. ఉండిన కాలప్రభావముచేత నశించియుండవచ్చును. వాని సాక్ష్యమును నెల్లప్పుడు నిష్పాక్షికముగాదు. రాష్ట్రములు ధ్వంసమయి దేశములరూపులు మారి జాతులు అదృశ్యమయినప్పుడు వారిపాటలు పద్యములు నెవ్వరు జ్ఞాపకముంచుకొందురు? వారొకవేళ గ్రంథము లెచ్చటనయిన వ్రాసియుంచినను ఆగ్రంథములు నశింపక నిలువగలవా? ఈయోచనలతో చరిత్రశాస్త్రజ్ఞులు క్రొత్తయనకరణములను వెతుక నారంభించి యితర దేశములయు జాతులయు వ్రాతలందును, ఇతర జాతుల భాషా సామ్యములందును, స్వదేశమునందలి శిలాశాసనములందును, తామ్ర శాసనములందును, అక్కడక్కడ దొరకు నాశ్మములందును, పురాతనమగు కట్టడములందును, భూగర్భమున చేపొయి త్రవ్వుటచే బయలుపడు పట్టణములందును శిల్పములందును తుదకు ఏగుట్టకొందనో ఏపుట్టినదనో కానరాకకాన రాక కానమించు గోరిలయందును మానవుని చరిత్రమును వెదుకనారంభించినారు. అదియిది యన నేల చరిత్రశాస్త్రమునకు సహకారులుగ ననేకములగు నితరశాస్త్రము లుద్భవమయినవి. రాజులు, వారిసంతతులు, వారిజీవితకాలములు, వారిసాహస కార్యములు మాత్రమే చరిత్రకు విషయములను సిద్ధాంతమెన్నడో మాయమైనది. భూమ్యాపరిభాగము నాక్రమించియుండినట్టియు నిప్పుడొకమించి యుండగలట్టియు జాతులన్నియును చరిత్రకు విషయము లయినవి. మానవుడు మాటనేర్చుకొని తదితర జంతుజాలమునుండి వేరుపడినదాదిగ నాతని చరిత్ర నేటిదినము పై చెప్పిన యుపకరణములచే కనుగొనబడుచున్నది. ఆట్టిచరిత్ర శాస్త్రపరిశ్రమలో మన దేశశాస్త్ర పరిశ్రమకు నేరుగా వ్రాయబడిన చరిత్రగ్రంథముల సాహాయ్యము విశేషములేదు. మనపూర్వులు ఆధ్యాత్మికదృష్టిచే తాకిక విషయములలో తామెనర్చిన కార్యములను స్మరణమున నుంచరాదను తలంపున చరిత్ర వ్రా కొందరూహించుచున్నారు. మరికొంద నకథావల్లని విరచించిన కర్నలు టాడ్డు ననుసరించి మనదేశమున విరచితమైన విశేషభాగము నిరంతరము దాడి జనముల యొత్తిడిచే నశించిన చున్నారు. పరంపరాగతమై పద్యములు ననేకములు మన

దేశమునను గలవుగాని వీనియుపయోగము పరిమితమునట వీనిస్వభావముచేతనే స్పష్టము. ఇటీవల మనచరిత్రను వ్రాసిన పాశ్చాత్యపండితులు గ్రీసు మున్నగు విదేశములలోని పురాతన గ్రంథకర్తల వ్రాతలనుసరించియు దేశభాషల పోతలతో సంస్కృతమునందలి మనసాహిత్యగ్రంథ పురాణగ్రంథములలోని జాడలనుబట్టియు మొదటమొదట వ్రాయవలెరి. క్రమక్రమముగా నచ్చటచ్చటి నాధ్యము లుపయోగించుకొనబడినవి. శాసనములు ప్రకటింపబడి సహకారులైనవి ఖనకార్యము లొనర్చగా భూగర్భ మనేకాఖ్యానముల వెలిబుచ్చినది. స్తూపములు, తోపులు, దేవాలయములు, మసీదులు, ప్రాచీనమగు గుహలు, మున్నగునెల్లయు తమ తమ కథను కనుబరచినవి. నేటిదినము మనదేశమున ప్రాచీనశాసనాధికములను కనుగొనుటకును శోధించుటకును అవసరమైనచోట్ల త్రవ్వయెత్తుటకును వివరించుటకును ప్రత్యేకముగా నొకయధికారశాఖ యేర్పడియున్నది. దానికొంగ్ల భాషయందు అర్థియలాజికలు డిపార్టుమెంటు అని పేరు. మన మాధ్యమన నీశాఖను ప్రాచ్యవస్తుశోధన శాఖ యనవచ్చును. అన్నిప్రభుత్వాధికార శాఖలవారి వలెనే వీరును ప్రతిసంవత్సరాంతమునను తమపనిని వివరించుచు రిపోర్టు ప్రకటించుచున్నారు. మన రాజధానిలో జరిగిన పనినిగురించిన రిపోర్టు ఇప్పుడు మాయమైపోయినట్లు దాని ననుసరించుమాడ నీశాఖవారు చేయు పరిశోధనలు నాలుగువిధములుగా నుపయోగపడుట స్పష్టమగుచున్నది. చారిత్రక ప్రముఖములు, చిత్రకళాప్రముఖములు, శిల్పప్రముఖములు, లిపిశాస్త్రప్రముఖములు. గుట్టలు మిట్టలనక, అడవులు బయల్లనక యీశాఖవారు మూలమూలలకును వ్యాపించి పై అన్ని విషయములకు సంబంధించిన సాధనము లనేకములను కనిపెట్టినారు. తెలుగుదేశమున విజయనగర సామ్రాజ్యరాజధానియై నెగడిన హంపిత్తేత్రమున శిథిలములగుచుండిన యనేక ప్రాచీనవైభవములను సంతోషించుటకు ప్రయత్నించినారు. కృష్ణజిల్లాయందు కృష్ణానదీతీరములందలి బౌద్ధస్తూపాధికముల యెడలను తగిన పరిశ్రమ చూపియున్నారు. బెజవాడ యందలి మల్లేశ్వరునిదేవాలయమందును జమ్మిదొడ్డి మండపమునందును కొన్ని మిక్కిలి పురాతనములును మరికొన్ని మిక్కిలి ముఖ్యములును నగు శాసనములు కలవని ప్రకటించినారు. ఈకృష్ణజిల్లానుగురించిన రిపోర్టు భాగమును చదువునప్పుడే ఒక చిన్నవిషయము చిరునగవు పుట్టించునది కలదు. భట్టిప్రోలునందలి బౌద్ధస్తూప మిప్పుడు పట్టికలకుల దిబ్బమాత్రముగ నిలిచినదట. అచ్చట నిక నేమియు శోధనీయములేదట. అట్లుండియు నాస్థానమున నీ శాఖవారు ప్రకటనఫలకము నొక్కటిని వ్రేలగట్టి ప్రజయెవ్వరును అదిబ్బను చెనకకూడదని నిషేధించినారట! ఈశాఖవారు కనిపెట్టిన విషయములలో నెల్ల చారిత్రకముగా మిక్కిలి యుపయోగకరము కానోపునది కోయంబుత్తూరు జిల్లాలో కలదు. కోయంబుత్తూరు సత్యమంగళము తాలుకాలో వలయాకారముగా రాష్ట్రనాటుటచేచిపొయి తములైన గోరిలు నీలగిరిపర్వతతటభూమిలో కాన నైనవి. వీనిని త్రవ్వచూడగా నందులో మృద్ధుట సమాధులు శిలానిర్మితసమాధులును కానవచ్చినవి. ఈసమాధులలో నెట్లుమట్టి నిండియున్నది. ఒక్కంట దానిమధ్యమున దేహభాగములగు శిల్యశకలములును వానితోగూడ మృత్తికానిర్మిత పానపాత్రములు భోజనపాత్రములు రాలియాయుధములు ఇనుపయాయుధములు దొరకినవి. వీనినిపట్టి ఆప్రాంతములలో శిలాయుగలోహయుగసంధిని ప్రజ నివసించిన స్థాపింపదగియుండును. ఆయుగముననే కా

కున్నను ఆయుగధర్మ మాచరించు ప్రజలైనను కావలెను. నాణెములుకాని చిత్తులుకాని కానరానాదున కాలనిరయము చేయరాదు. కాని ఇంకను కట్టినమాధులే బయలుపడినయెడల నొకవేళ మానవుని తన శిలా యుగ లో హయుగసంధుల చరిత్రలోని యొక్క యుపాఖ్యానము బయలుపడవచ్చును. ప్రాచ్య వస్తుశోధక శాఖమువారు పటములనుగూడ చక్కగా ముద్రించినారు. వీరు కనిపెట్టిన విషయములకు సంబంధించిన పటములమున్నకుగూడ ప్రభుత్వమువారు తరువు చేసియున్నారు. కడచిన సంవత్సరము 190 పటము లమ్ముకుపోయినవట. ఈపటములను కొని వానిని చూచి యానందించి ప్రజ యీశాఖవారి పనియందు తృప్తిహము కలుగునట్లు చేసినయెడల మనచరిత్రకు సాధనము లింకను త్వరితగ్గరిగా నలవడగలవని నమ్ముచున్నాము.

నేటిదినము మధ్యరంగము నుండియు కొన్ని వార్తలున్నవి. కాని ఒక్కవార్తను బట్టియెనను విశేషములేమియు తెలియరావు. ముఖముఖ ఖడ్గాఖ్యేయని మనవారు వర్ణించినరీతి హూరాహూరిగ యుద్ధము జరుగుచుండుకాలమున నిది యొక వింతకాదు. లాసిగ్నిప్రాంతముల జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములు భగ్నములయినవని తెలియుట యంతయు తృప్తికరము. పశ్చిమమున మిత్రమండలివారు జర్మను సైన్యములను జట్టవచ్చుటకు చేయుచుండు ప్రయత్నము లింకను సాగుచున్నవి. జర్మనులు ప్రతీకారముకూడ చేసికొనుచునే యున్నారు. ఈప్రాంతముననే యుద్ధభూమి విరివినందుచున్నది. స్వాయిసమన్వన కుత్తరమునను మ్యూజానదీ ప్రాంతములను మరి యొక్కటి రెండు ఘట్టములను మిత్రమండలివారు కొద్దిగా ముందుకుతోసి కొని పోగలిగినారు. తక్కుంగల ప్రదేశములలో ఘోరయుద్ధ మెప్పుడోవలె సాగుచున్నదని విశ్వసింపవలసియున్నది. అటువర్షప్రజ పట్టణము వదలి పోవుచున్నారు. సంతోషనైన్యములు మాత్రము నిలిచిపోరగలవు. జర్మనులుచేసిన కొన్ని ప్రయత్నములు మరల్పబడినవని వినుచున్నాము. క్రాకో యుద్ధముప్రారంభమైనది. రుష్యావారిని మొకటరెండు తావుల తిరుగగొట్టినామని ఆప్రియావారు చెప్పుకొనుచున్నను జర్మనీలోనికి ఆప్రియాలోకినిరుష్యా సైన్యములు త్రొసికొని పోవుచున్నట్లే తెలియుచున్నది. సర్వయా మాంటిసిగ్రోలవారు సరజివోకు నుత్తరమునందలి రైలుమార్గమును స్వాధీనముచేసికొని పట్టణమును పూర్ణముగా చుట్టుకొనినారు. జపానువారు పసిఫిక్కు సముద్రములోని జాలుట్టు అను ద్వీపమును స్వాధీనము చేసికొనినారు. ఈస్వాధీన పరచుకొనుటకు కారణము శత్రువుల నావికాదళములో కొంతభాగమున కీ ఓవి యాధార భూమియని తెలిసినందున దానిని విధ్వంసముచేయు తలంపుగొని చేసి నారట. భూమ్యాక్రమణ మనకు గాదట! నేటి తంత్రవాదవలన బలములసంఖ్యలు కొన్ని తెలియుచున్నవి. రుష్యాసైన్యములు 80 లక్షలున్నవట! తూర్పుభాగమున యుద్ధముచేయుచుండు జర్మను సైన్యములు 20 లక్షలట!

పర్లాకిమిడి పురపాలకసంఘమువారికి ఆధ్యక్షుని నిర్వచించుకొను నధికారమును ప్రభుత్వము వారు ప్రసాదించియున్నారు. సభ్యులసంఖ్య 16 ఒనర్పబడినది. ఇం దెనమండుగురు నిర్వచితులుండు నల్లెర్పరుపబడినది. తమకు ప్రభుత్వమువారి సంగిన స్వాతంత్ర్యములను జాగరూకులై వినియోగించుకొని పర్లాకిమిడి ప్రజ తమకృతజ్ఞతను తెలుపుదురుగాక.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-పాన్యులు.

ఇంకను నిశ్చయించుట.

ఉన్న, కాత్మోత్తయెగుమతి.

లండను ఆక్టోబరు 6:-వడకని ఉన్నయు, కాత్మోత్తయెగుమతి చేయగూడదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

గుట్టముల నష్టము.

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 6:- ఆక్టోబరు 6 వ తేదిన పయనించుటకా లండనువిలేఖరుడి తెలిగ్రాముననుపించాడు:- గుట్టపు మాంసపు నష్టము విశేషముగా నున్నది. ఇందు వలన వేలకొలదికొత్తగుట్టములుకొనిరి. ప్రాన్సులోచాలింపబడినవి.

హిందూదేశపు సేనలు.

కర్ణాట ప్రభువుగారు క్షామించుట.

లండను ఆక్టోబరు 6:- ప్రస్తుతయుద్ధమునకుబోయిన దేశీయ సైన్యముల గావలసిన వస్తువులనున్నట్లై యొకనిధిని స్థాపించుమి త్రము ఇండియన్ ఎంపయర్ క్లబ్బులో నొకసభ జరుపబడినది. తత్సభాధిపతులగు క్లబ్ క ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి.

ఈ యుద్ధమునందు హిందూదేశీయులకు తగిన స్థాన మియ్యబడినచో నదిగొప్ప రాజ్యాంగదోషముగను, అవమాన కరముగను నుండియుండును. ఈ యుద్ధము ప్రతిష్ఠ, సత్వము, వ్యాయముల నిమిత్తమై చేయబడుచున్నది. ఇవియన్నియు, మనకొన్ని ప్రయత్నములలో హిందూదేశమునకును సంత ప్రయ త్నములు. హిందూదేశమునందలి మన ప్రభుత్వమీ ధర్మముల మీదనే స్థాపింపబడియున్నది. దేశీయసైన్యములు, విరోధియన్ సైనికులవలెనే పరాక్రమము, భూతదయలతో పోరాడుదురు. మీ ప్రాన్సులో దిగినచో హిందూదేశదర్శితలో బహుముఖ్య మైనదిగ భావింప బడును.

క్లబ్బువారు తమలాభంలో సగము భాగం అనగా 6000రూపాయల సేవార్యమునకై వినియోగించుటకును చందాలనిమిత్తము పత్రికలను ప్రకటించుటకును తీర్మానించిరి.

ఆంగ్ల సేన

చనిపోయినవారిపేర్లు.

లండను, ఆక్టోబరు 6:- కామరూప్యలో నీడిగున సుదోగగ్రులు యుద్ధములో చంపబడిరి:- కెప్టెన్ కే. ఆర్. (ఈయ లాంకుయర్నువై జీరియా రెజిమెంటు.

రెజిమెంటు కల్నల్ పి. మాక్లియర్ (డబ్లిన్ పూర్వ సమస్య) నైజీరియా రెజిమెంటు.

మేజరు టి. హోల్ (సఫాట్స్) నైజీరియా రెజిమెంటు రెజిమెంటు హెచ్. డబ్లియం. బ్రవురుగాయముల వలన చనిపోయెను.

బార్లి ప్రభువు పాయింట్ కెరీ.

ఆంగ్ల సేన నభినందించుట

లండను, ఆక్టోబరు 6:- వెనిడెంటు పాయింట్ కెరీ గారు ఆంగ్లేయుల కార్యస్థానమును దర్శించినప్పుడు బార్లి ప్రభువునొక తెలిగ్రామును బంపిరి. అందు ఫ్రెంచివారితో సోదరులతో పోరాడు నాంగ్ల సేన శ్రేష్టముగ నున్నదని అభినందించిరి. దీనిని బార్లి ప్రభువు అందుకొని, తమ సైనికులు పరాక్రమ కీలురగు పరాను సేనలతో గలసి పోరాడుట కెంత యుగర్వింశయమైనదనియు, పాయింట్ కెరీ గారి యభినందనములను వారికి తెలియజేయుమనియు, ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

తీవ్రమగు పోరాటము

సీతగులు మారలేదు.

లండను, ఆక్టోబరు 7:- సీతగులయందు మాక్మెయియ కలుగలేదని ప్యారిసుపత్రికమున 11 గంటలకు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

అయిదునదియొక్క ఉత్తరభాగమునయుద్ధము ముతీంత తీవ్రమైనది. మద్యభాగమున నందడియేమియులేదు. మ్యూసు కొండలయొక్క ఉత్తరభాగమున కొంత మనస్వాధీనమైనది.

ఎడ్రియాటిక్కులోనిమందుగునులు.

పరాను నాకాధికారుల ప్రకటన.

లండను ఆక్టోబరు 7:- ఎడ్రియాటిక్కు సముద్రము నను, ఆస్ట్రియాసాంగేరి సముద్రములందును, డాకమేటియె

తీరమున కాకలమున్న లంకలమధ్య సముద్రపు పాయలోను మంగుసలు పెట్టబడినవని పరానునా కాధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

యుద్ధపుస్థితిగతులు

అంతగా మార్పేమియులేదు.

లండను, ఆక్టోబరు 6:- ప్యారిసులో నిట్లు ప్రకటించ బడినది:- మా యెడమ వైపున సేనా ముఖము అంత కంతకు వ్యాపించుచున్నది. జర్మనీ వారి యొక్క పెద్దపెద్ద సేనలు విల్లి ప్రాంతములందుండినట్లు తెలియుచున్నది. పరానుమట్లుపట్టు, సోమునది కుడివైపునను, మనస్వర హామునకేమియు భంగము కలుగలేదు. సోమ్, ఆయిసుల మధ్యను మార్పేమియులేదు. జర్మనువారిక సారి కెనుకకు పోయిన మనమొకసారి కెనుకకుపోతిమి. లాసినిదగ్గర జర్మను వారు పెద్దసేనలతో వచ్చిమీదబడిరిగాని మనలను కదల్చలేక పోయిరి. ఆంగ్లేయులతోగలసి సాయపానుకు ఉత్తరమున గొద్దిగా ముందుకు పోగలిగితిమి. బెర్రి - ఆ - బాకుదగ్గర కూడ కొంతఅభివృద్ధి చూపితిమి. ఇతరచోట్ల మార్పులేన.

వైమానికుని చురుకులేనము

అయుధములరైలును ధ్వంసముచేయుట

అలహాబాదు ఆక్టోబరు 7:- పయిసీరు పత్రికకు ఆక్టోబరు 6 వ తారీఖునవచ్చిన తెలిగ్రాము:- లండను క్రాని కల్ పత్రికయొక్క ప్యారిసు విలేఖరుడు ఈక్రిందివాక్యము పంపినాడు:- బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనలొనివైమనికు దొకడు యుద్ధముచేయుచున్న జర్మనీ సేనకు సాహాయ్యమునకు రెండు క్రొత్తసేనలు వచ్చుచున్నవనియు, అయుధములు మందుగుండు సామాను మొదలగు యుద్ధసామగ్రి రైలులోవచ్చుచున్నదనియు, ఒకనివెట్టివచ్చిచెప్పెను. ఈవాక్యముని కొంతమంది బ్రిటీషు సైనికులు పిలుచేసికొని రయిలుబోడ్డును సమీపించి, మందుగునులతో రయిలును పడగొట్టి ధ్వంసము కావించిరి

బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనలు.

బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనలు ఉత్తరముగ వెళ్లుచున్నందున బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనలప్రయాణమునుజర్మనులసాగనిచ్చుటలేదు.

సోముసన్న యుద్ధము.

అలహాబాదు ఆక్టోబరు 7:- ఆక్టోబరు 6వ తారీఖున పయిసీరు పత్రికకువచ్చిన తెలిగ్రాములవలన ఈక్రిందివిషయము తెలియుచున్నది:- ప్రాన్సులోనున్న వెంట్రల్వ్యూసు విలేఖరుడు యిట్లువ్రాయుచున్నాడు:- సోముసన్నద్ధ ఇరు కక్షలవారును కందకములలోనుండి ఘోరముగపోరిరి. జర్మనీ వారికందకములన్నియు ధ్వంసము కావించబడినవి. ఇందువలన ఈభయంకరమగుయుద్ధము పూర్తియగునని తోచుచున్నది. ఆసలు యూరోపు యుద్ధము ప్రారంభమైన తరువాత కందకములో నిలచి ఇంతఘోరముగ ఎన్నడును పోరాడియుండలేదు. ఈసందర్భమునబ్రిటీషు సేనలొని రెండు హైలాండ్రు పటాలములను మెచ్చుకొనవలెను. ఆఖరుకు బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనలును సమీపముననున్న జర్మనులవై శరపరంపరలుగ తుపాకి గుండ్లనువదలిరి. తుపాకిగుండ్లు ఒకరాత్రి, ఒకపగలు విరామము లేకుండ శత్రువులవై ప్రయోగింపబడినవి. తుపాకులు కాల్పు కొనుచున్న ఇరుకక్షల వ్యయమునకును మధ్య దెబ్బలుతిని పడియున్న సైనికుల సేవలుండిరి. వారిని ఇవలెలికి తీసికొనివచ్చి ఉపచారము చేయుటకుకూడ విరామముచిక్కలేదు. ఇంక కాసేపటికో, కూసేపటికో, జర్మనులు బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనల మీదనో బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనలు, జర్మను సేనమీదనో పడి, సన్నీలో పాడుచుకొనునట్లున్నారు.

కెనడావారి సహాయము.

ఇంకొకసేనను సమకూర్చుట

లండను, ఆక్టోబరు 7:- కెనడావారు ఇంకొకసారి సేనను సమకూర్చి పంపుటకై నిశ్చయించిరి.

జర్మనుల టూర్పెడోపడవ

ఎప్పునదిలో మునుగుట

ఆస్ట్రేలియాలో ఆక్టోబరు 7:- జర్మనీవారి టూర్పెడో పడవ యొకటి ఎప్పునదీ కాభాప్రాంతమున తిరుగుచుండగా

థాం అని ఒక శిబ్బమువినబడి వెంటనే యీపడవ మునిగిపోయెను. తరువాత నీటిలోమునుగు రెండుయుద్ధనావలు కనుపడినవి ఇవి యెనడినో తెలియదు. జర్మనీవారి క్రూసరు ఒకటి వచ్చి మునిగిపోవుచున్న పడవమనుష్యులను రక్షించెను.

ప్రాన్సు యుద్ధము.

ఫ్రెంచి దొరతనమువారి ప్రకటన.

లండను ఆక్టోబరు 7:- ఫ్రెంచి దొరతనమువారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:- సోమేతును, మ్యూజునదికిని మధ్య సంగతులు ఏమియు జరుగలేదు. వీవరు జిల్లాలోనున్న జర్మను సేనలు మనసేలకు నిరోధించవలెనని ప్రయత్నించిరి కాని, వారి ప్రయత్నములు సాగలేదు. మనసేలల ఎడమవైపున యుద్ధము ఇంకను ఘోరముగ జరుగుచున్నది. శత్రువులను ఎదిరించుచున్న మనసేలలు ఇదివరకు రెన్ననుండి, లాబస్సీకరకు వ్యాపించియుండెను. తరువాత కొంత గుట్టపుదళమును పంపినాము. ఇప్పుడు మనసేల ఆర్మ్యంటి జిల్లావరకు వ్యాపించియున్నది.

ఇంగ్లాండులో వ్యాపారములగ్గిసోవుట.

లండను ఆక్టోబరు 7:- నిరుటి సెప్టెంబరు మాసము కన్న ఈయేడు ఇంగ్లాండుకు దిగుమతియైన సరుకులలో 16808788పానులవిలువగలవిగొనినవి. ఈయింగ్లాండునుండి ఎగుమతియగు సరుకులలో 16750763పానులు విలువగలవరుకు గొనినవి. ధాన్యము, పిండి, ఉన్న, కాగితములనుచేయు వస్తువులు ఈయేడు సెప్టెంబరులో హెచ్చుగా దిగుమతియైనవి.

జర్మనీ.

జర్మనీవారి టూర్పెడోను ముంచుట.

సిడ్నీ ఆక్టోబరు 8:- హిందూదేశపు వ్యవహార కార్యదర్శిగారియుద్ధముండి రాజప్రతినిధిగారిక్రిందివాక్యమువచ్చినది:- ఆంగ్లేయు సబుమెరయను ఒకటి టూర్పెడోపడవలను ధ్వంసము చేయు జర్మనీవారి యెడను ఎప్పునదిదగ్గర నుంచినవేసి తిరిగివచ్చినదని నాకాదభాగకారులు తెలియజేసినారు.

జర్మనుఖుయిదీలు.

ప్యారిసునకు బండ్లలోపోవుట.

ప్యారిసు ఆక్టోబరు 7:- ప్రాన్సులో లక్షమంది జర్మను ఖుయిదీలుండవచ్చునని యొక తెలిగ్రాము డెయిలీ క్రానికల్ పత్రికకు వచ్చినది. ఖుయిదీల సెక్రించుకొనిన రయిలుబండ్లు ప్రతిదినము ప్యారిసునకు పోవుచున్నవి.

జర్మనీవారికి సహాయము

పెద్దపెద్దఫిరంగులు.

వెట్ట్రాగ్రాడు, ఆక్టోబరు 6:- జర్మను సేనలు ప్రషియాలో తూర్పుదిశకు పోవుచుండగా, కొనిగ్సుబోనుండి సహాయమువచ్చినది. సరిహద్దుస్థానమునందలి కొటలు పెద్ద పెద్ద ఫిరంగుల వలన సురక్షింప బడుచున్నవి. అవి యిచ్చుట నొక ప్రత్యేక ప్రకటించబడినది.

జర్మను సేనలు.

పడమటివైపునకు పోవుట.

వెట్ట్రాగ్రాడు ఆక్టోబరు 6:- జర్మను సేన లూరక సాగి పోవుచుండిన వనియు, ఆహారపదార్థములు వేసికొనిన రయిలు బండ్లు సరిహద్దుస్థానములగుండ పడమటివైపునకుపోవుచుండిన వనియు నొక ప్రత్యేక ప్రకటించబడినది.

జర్మను సైనిక బలము.

లాహోరు ఆక్టోబరు 7:- ఈ తెలిగ్రాములఘోరమునకు వచ్చినది:- తూర్పు రణరంగమున ఆస్ట్రియా యొక్కయు, జర్మనులయొక్కయు సేనలు 18 లక్షల మొగలు 20లక్షలవఱకు నుండవచ్చునట్లయిచ్చు మిలటరీ విలేఖరుడు తెలుపుచున్నాడు. దక్షిణభాగమున పనిచేయునమిత్తమై అలెక్సీక్రొవడక్షిణభాగమున మఱిమాడు నాలుగు పటాలములుండ వచ్చును.

కెయిజరుగారు.

లండను ఆక్టోబరు 6:- జర్మనుచక్రవర్తిగారు తూర్పు ప్రషియాలోని యుద్ధభూమికి వెళ్లి నారని ఇదివరకు ప్రకటించబడినదిగా! వీరు ఇప్పుడు కోలోనునగరమునకు తిరిగివచ్చి నారని సర్వియా ముఖ్యపట్టణముగు రెక్రేడునుండి తెలిగ్రాము వచ్చినది.

కెయిజరుగారు యుద్ధభూమినుండి, వెల్లిపోవుట సేనలకు అయిప్తముగనున్నదనియు, అసంతృప్తి కలిగించినదని కూడ వై తెలిగ్రామువలననే తెలియుచున్నది.

జైలయము.

ఆంట్వర్పు ముట్టి

పాఠశాల పట్టణమును వదిలిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 7:—ఆంట్వర్పును సందర్శించుచున్న సేనలు జర్మనీవారిచుట్టలను విఘాతముచేసినని పార్లమెంటు ప్రకటించబడినది.

పాఠశాలపట్టణమును విడిచిపోవుట.

ఆంట్వర్పు, అక్టోబరు 6:—పట్టణమును ఫిరంగులచే కాల్చెదరనియు, పారిపోదలచుకొనిన ప్రజలుపారిపోవచ్చుననియు, మిలటరీ గవర్నరుగారు గ్రామాధికారికి తెలియజేసినారు.

అయినప్పటికి చివరకతకు పట్టణములాంగకనిరోధించుచునే యుద్ధమున గవర్నరుగారు చెప్పుచున్నారు.

ఆంట్వర్పుపై ఫిరంగులువేయుట.

ఆంట్వర్పు, అక్టోబరు 7:—ఆంట్వర్పుపై ఫిరంగులు కాల్చుట రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రారంభమగునని తెలియజేయుటకు, నిన్న సాయంకాలము 7 గంటలకు జర్మను సేనాని మిలటరీ ఆధికారులచే పట్టణవాసులకు తెలియజేసెను. పురజనులు ఆంట్వర్పునుండి హాల్లంకు వెళ్ళుటకు పోవుచున్నారు. తెలిజనురాజధాని ఆంట్వర్పునుండి, ఆప్టెండుకు మార్చబడినది.

రుష్యా.

రుష్యావారిసేన.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 7:—పయోనిరుపత్రిక కీ తెలిగ్రాము 6వ తేదీన వచ్చినది:—దురప్రదేశము లందలి సైనికులు సమకూర్చబడిరి. రిజర్వులతోగూడ వీరందఱు నిప్పటికి 80 లక్షలయినారు. ఇంతసేన యిదికలకెన్నడు సమాజేశపటుపడలేదు. ఇందు అధమము 50 లక్షలయంది యైనను యుద్ధప్రదేశమునకు పంపబడదురని చెప్పుచున్నారు.

దక్షిణభాగపు సేన సర్వీయావరకు వ్యాపించుట.

దక్షిణభాగపు సేన సర్వీయావరకు వ్యాపించు చున్నది. సర్వులను రణరంగముయొక్క ముఖ్యభాగమునకు రాకుండ జేయుటకై ఆస్ట్రీయావారు ప్రయత్నించు చున్నారు.

రుష్యావారిసేనలు.

ధారక్ మొదలు కెన్టోవో వరకు వ్యాపించియున్న ప్రధానసేనలలో 15 పటాలములవరకు నుండవచ్చును. పోనెక్ ధారక్ నగరములకుదగ్గ రిజర్వులుండ వచ్చును.

రుష్యావారి ముఖ్యసైన్య కేంద్రసేన విస్యమ్యలా మధ్య భాగమునందున్నది.

రిజర్వులను సమాజేశపఱుట.

రిజర్వులు సమాజేశమగుటకు రుష్యాచక్రవర్తిగారు ఆజ్ఞాపించినది టయిమ్మపత్రికయొక్క కెట్రోగ్రాడ్ విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. వీరందఱు కలసి 80 లక్షలగుదురు.

సర్వీయా.

సర్వీయా-మాంటీనిగ్రోలు.

సరాజివోను ముట్టడిచేయుట.

లాహోరు, అక్టోబరు 7:—లాహోరున కీ తెలిగ్రాము వచ్చినది:—

లండను, అక్టోబరు 7:—సర్వీయా మాంటీనిగ్రోల సేనలు సరాజివోపట్టణమును చుట్టవేసినవని రోముపట్టణమున చెప్పుచున్నారు. తీవ్రమగుయుద్ధము చేసి, ఉత్తరప్రాంతమునందలి రైలులునకూడ స్వాధీనముచేసుకొనిరట.

జపాను.

జపాను-జర్మనీల యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 6:—టోక్యో జపానుదొరతనము వారి క్రిందివిషయమును ప్రకటించినారు:—జపానునావికా సైనికులు, జాలట్టును, మాల్దీవులను నిరాశూటముగ నాక్రమించుకొని, యుద్ధసామగ్రిని అచ్చటి కోటలను పట్టుకొనిరి. అచ్చటి జర్మను ఉద్యోగులందరు వీరికి శరణాగతులయిరి. అచ్చటి ఆంగ్లేయుల ఓడలుకూడ వదిలివేయబడినవి. కొన్ని యుద్ధసంబంధముగ కారణములచే నీలంకలు తాత్కాలికముగ స్వాధీనము చేసికొనబడినవి చెప్పుచున్నారు.

జపాను-జర్మనీలు.

లండను, అక్టోబరు 7:—జర్మనీవారి నౌకాదళమును నాశనముచేయు నిమిత్తమై మ్యూల్ లంకలకు జపానువారి

యుద్ధనావలు పంపబడినవనియు, జాలత్ దీవియొద్ద నవి విశ్రమించుచుండినట్లు అనుకొంటిమనియు, జపాను రాయబారి చెప్పుచున్నాడు.

జర్మనీ గుసరును ముంచుట.

లండను అక్టోబరు 7:—కయావో అభాతమునందు జపానువారు ఒకజూపు క్రూసరును, 2 గవ బోట్లను, మంచివేసిరి.

అమెరికా.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు.

లండను, అక్టోబరు 6:—అమెరికాదేశపు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు డివిజిల్లుఅను గాలియోడలను కట్టింపదలచి, వీనిని కట్టగలవా రంతకు గట్టెదరో తెలియజేయగోరినారు.

సంధియేర్పాటులు.

లండను అక్టోబరు 7:—వాషింగ్టన్. ఇదివరకు జరగిన సంధివలె నితరదేశములలోడను సంధిచేయుటకై ప్రేటు సెక్రటరీయగు బ్రయడ్ గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవిషయమై జర్మను రాయబారియగు కవుంటువార్ బరక్ ప్రార్థన గారితో సంభాషించినారు.

ఆఫ్రికా.

ఆఫ్రికాలో యుద్ధము.

నివరములు.

లండను అక్టోబరు 6:—బ్రిటీషు సేనల కొంతభాగము ఒక కనుమను ఆక్రమించుకొనినదని నెప్టెంబరు 26 వ తారీఖున జరిగిన యుద్ధమునబట్టి తెలియుచున్నది.

ఆ ప్రదేశము నిర్జనముగ ఆగవడెను. బ్రిటీషు సైనికులు ఫిరంగులను అమర్చుకొనియుండిరి. ఇంతలో రెండువేలమంది జర్మను సైనికులు వచ్చిరి. వారు 10 ఫిరంగులను తెచ్చి ఎత్తైన ప్రదేశమునుండి బ్రిటీషు సేనపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. కనుమను ఆక్రమించుకొనిరి. అప్పుడు ఘోరమగు యుద్ధము జరిగినది. అన్నివైపులనుండియు బ్రిటీషు సేనపై గుండ్లుపడినవి. ఐనను బ్రిటీషు సైనికులు బహు ధైర్యముతో పోరాడిరి. ఫిరంగులను కాల్చువారు కొందరు చనిపోయిరి. చుండుసామాను అయి పోయెను. శత్రువులు బ్రిటీషు ఫిరంగులను నిరుపయోగములుగ చేసిరి. బ్రిటీషు సైనికులు నిరాధారముగ నున్నాము. యుద్ధము ఆపుడు అని నూచించు తెల్లజెండాను శత్రువులకు చూపిరి.

జర్మనులు బ్రిటీషువారియెడ ఎంతో స్నేహమును చూపిరి. బ్రిటీషుకర్మిలను మెచ్చుకొనిరి. ఖియాదీలుగపట్టుబడిన బ్రిటీషు సైనికులను, చనిపోయినవారి స్నేహితులను, పాతివెట్టుటకును ఉత్తర క్రియలు జరుపుకొనుటకును వదిలిరి. లోయకు వెలుపల నున్న బ్రిటీషువారి కేంద్రసేన లోయలో జర్మనులతో పోరాడుచున్నవారికి సాహాయ్యముచేయుటకు ప్రయత్నించుకొని జర్మనుల ఫిరంగులగుండ్లను తప్పించుకొని పోజాలక పోయిరి.

బొంబాయి.

హాజి యాత్రలు.

బొంబాయి అక్టోబరు 7:—బుద్ధామి కాబాసంఘము వాటిల్లు తంతివార్త పంపుచున్నారు:—లోవే అను స్త్రీమరు 644 మంది హాజి యాత్రీకులతో అక్టోబరు 1 తేదీన బయలుదేరి వెళ్ళినది. కాని ప్రయాణము చేయవలసిన రోజున హాత్రుగ అపుడల చేయబడినది. కాని, హంకతు అలీగారు, ఆఫ్ గాన్ ఘానము, బంగాళములనుండి వచ్చిన యాత్రీకులతో బాధ్యత కలిగిన ఉద్యోగిని కలిసికొని మాట్లాడి, వీరి కష్టము ఖములను తెలియజెప్పిరి. దానిమీద పోలీసు కమిషనరు గారును, తక్కిన బాధ్యత గలిగిన ఉద్యోగి గులును, సంగతి నందర్భములను యోచించి, స్త్రీమరును వెళ్ళనిచ్చిరి. హాజి యాత్రీకుల నిమిత్తము, అబ్దుల్లామిను, ఖాన్ ద్యానీగారు నానాతిప్పులు పడెదమనిరి. 596 మందితో టర్గురు మారినను కంపెనీవారి, ఇస్లామిస్టీమరు 4 వ తేదీన బయలుదేరెను. ఈకంపెనీవారి స్త్రీమరు సంవత్సరమునకు హాజి యాత్రీకులను తీసికొని బయలుదేరవు—స్త్రీమరులో స్థలము చాలకపోవుటచే టీకెట్లు పుచ్చుకొనిన 40 మంది వెళ్ళకుండ నాటకపరచిరి. దానిమీద హాస్యిఅబ్దుల్లా, అహమదు గారు అధికారులకు విన్నవించి, వీరినికూడ ఎక్కించుకొనుట చేసిరి. 1 వ తేదీన హంకతు అలీగారు రాంపురమునకు వెళ్ళిరి. తక్కిన హాజియులు త్వరలోనే, బొంబాయి నుండి వెళ్ళిపోదురు.

కస్తము గుమాస్తాను కొట్టుట.
కేసు రాజీపడుట.

బొంబాయి అక్టోబరు 7:—బొంబాయిలోని కస్తము ఆఫీసులో గుమాస్తాగానున్న కై కాభాయి నిఘాభాయిగారు ఆగస్టు 31 వ తేదీన పనిచేసికొనుచుండగా సస్పీషనుల సందర్భములో వచ్చిన కస్తెను మెట్కూఫ్ అను దొంగత్రోసెను. దానిమీద నిఘాభాయిగారు కేసుచేసిరి. ఎన్ఫర్స్ నేడు పోలీసు కోర్టులో నేడీకేసు విచారింపబడినది. దురుద్దేశముతో నెట్టలేదనియు, తానుచేసినదానికి విచారింపుచుంటినియు, మెట్కూఫ్ గారు తెలిపిరి. ఫిర్యాది దీనికి అంగీకరించి లిఖిత పూర్వకముగ తుమాఫణ కోరుకొని యీదృష్టసహాయ నిధికి 25 రూపాయ లిచ్చుకొనవలసినదని మెట్కూఫ్ గారిని కోరెను. దానిమీద కేసు రాజీచేయబడినది.

హిందూదేశమునందున్న

ఆస్తియనులు, జర్మనులు
బొంబాయి అక్టోబరు 7:—బొంబాయినగరము నందలి వార్తాపరిశోధనాధికారి ఈక్రింది నోటీసును ప్రకటించినాడు. యుద్ధము ప్రారంభమయిన తరువాత హిందూదేశములో నిలవ యుండిపోయిన ఆస్తియనులును, జర్మనులను ఏవిధముగల భావచేయమని గవర్న మెంటువారికి వాగ్దానముచేసి యున్నార గదా? వాగ్దానముచేసిన హిందూ దేశములో నున్నవారు జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, బ్రిటీషు దీవులలోనున్న తమ స్నేహితులకుగాని బంధువులకుగాని ఉత్తరములు వ్రాసికొనవలెనంటే ఈక్రింది నియమములను గమనించవలెను.

(1) ఇంగ్లీషుభాషలో కాల్చులమీద వ్రాయు ఉత్తరాలలో “నేను కులాసాగనున్నాను. నాపిల్లలు హాయిగ నున్నారు. ఇదివరకు నాకు కొంచెము జబ్బుచేసినది. ఇప్పుడు కుదిరి తేరుముగ నున్నాను” అనునట్టి మాటలుతప్ప మరయేవివయములును వ్రాయరాదు.

(2) సామాన్యముగ ఉత్తరాలు కవర్లలో పంపనేకుండదు. తప్పని సరివచ్చినప్పుడు ఉత్తరము వ్రాసి కవరులో పెట్టి అంటించకుండా, ఆకవరును ఢంకొక కవరులో పెట్టి భాంబాయి జెనరలు పోస్టాఫీసులోనున్న సెన్సరుకు పంపవలెను. సెన్సరు అట్టియుత్తరాల నన్నిటిని లండనునగరము నందలి పై కాఫీసువారికి పంపును. వారు చిరునామాలు ప్రకారము ఎక్కడికి పంపవలసినవానిని అక్కడికి పంపుదురు. ఉత్తరాలు పంపదలచుకొనువారు ముందుగా, తాముగలభావచేయుకుండ నుంటామని వాగ్దానము ఏఅధికారితోచేసిరో ఆఅధికారికి తెలిపి అనుజ్ఞనుపొందవలెను.

కరాచి.

ఖిర్మారపండ్ల వ్యాపారము.
యుద్ధమునల ధ్వంసమగుట.

కరాచి అక్టోబరు 7:—పరిషియను గల్ ఫులోని మహామృరానుండి ఈక్రిందివిషయములు తెలియవచ్చినవి:—యుద్ధమువలన ఖిర్మారపండ్లయెగుమతి నిలిచిపోయినది. నిరీడు ఈ రోజులలో ఖిర్మారపండ్లబస్తాలను చేసుకొనిపోవుపడవలు కొన్ని వేసికొనుచున్న పడవలు కొన్ని, గండరగోళముగ నుండెను. ఈ యేకకూడ నదిపొడుగునను పడవలు నిండియున్నవి కాని, ఏమి లాభము, పనియా? పాటయా? పూరక నిలచియున్నవి. ఇచ్చటి ఆరేఖీవర్తకులకు చాలవస్త్రముకలిగినది. యుద్ధము ఎంతవరకు వ్యాపించియున్నదో, దీనివలన కలుగు అనర్థము లేవో కొంతమందికి తెలియనే తెలియదు. కరుణనదిబడ్డన బారులుతీరి, స్త్రీమరులు, బోట్లు, పిన్నీసులు, చక్రాలబోట్లు, పనిపాటలులేక సోమరితనముగ నిలచియున్నవి. దీనినిబట్టి వ్యాపారము సంపూర్ణముగ పడిపోయినదని గ్రహించవచ్చును.

పంజాబు

మీచనుపుచ్చకున్న మిలిటరీఉద్యోగులు.
సిమ్లా అక్టోబరు 7:—ఇండియా గవర్న మెంటు వారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించినారు:—తెప్పెనెంటుకుల నలో ఉద్యోగమునకు క్రింది ఉద్యోగముచేసి పించను పుచ్చుకొని ఇండియాలో నివసించుచున్న 50 ఏండ్ల వయస్సుకులోపు గవర్న మిలిటరీ ఉద్యోగులును, పెద్దపెద్దమిలిటరీ ఉద్యోగములుచేసి, ఇప్పుడు 60 ఏండ్లలోపు పుగవన్నవారును, ప్రస్తుతయుద్ధ సమయములో తిరిగి ఉద్యోగములో ప్రవేశింపదలచుకొనువారు సర్వసేవాధికారి క్రెట్రీకి తెలియజేయవలెను

విరోవాయుద్ధము ఇండియావర్తకము
సిమ్లా అక్టోబరు 7 —వాణిజ్యమహాశ్రామిక కాఖ వారితో ఆలోచించుటకు వచ్చిన వాణిజ్యాఖ డైరెక్టరు

తే గారు నేడు బాంబాయి వెళ్లివారు. మీరు జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా హంగరీలనుండి ఈ దేశమునకు దిగుమతి యగు సరుకు ఈ దేశములో తయారుచేసి, ఈ దేశముయొక్క వాణిజ్యమును అభివృద్ధిచేయుటకు నీలునా లేదా? ఆస్ట్రీయా హంగరీ, జర్మనీలనుండి ఇతర దేశములకు ఎగుమతియగు సరుకులను ఈ దేశమునుండి పంపటకు నీలునా లేదా? అను విషయములను బాంబాయిలో ఆలోచింతురు.

చంద్రుడు క్రూరస్యము.

అప్పుడు ఇండియా బ్యాంకు.

లక్నో ఆక్టోబరు 8:—బ్యాంకులో దాచికొనినదబ్బును, జనరలు విసుగు విరాములకుండు తీసికొనుచున్నందున, అప్పుడు ఇండియా బ్యాంకు డైరెక్టరులు బ్యాంకు వ్యవహారములను మానికొని రాజకీయ సామ్యము రాజ్యము కొనుటకునతప్పులను తీర్చుటకును, తీర్మానించిరి.

వేల్పురాకొమారుని నిశి.

లక్నో ఆక్టోబరు 7:—అయోధ్య సంఘముయొక్క చందా లిప్పటికి 13, 741 రూపములైనవి.

కొ ఆపకేటపు బ్యాంకులు.

అలహాబాదు ఆక్టోబరు 7:—హిందూ దేశములో ఆయా రాజధానిలోనుండిన పెంబ్రలుకొ-ఆపకేటపు బ్యాంకుల కట్టుదిట్టములను, కార్యకర్తలను లను ప్రశ్నముగ పరీక్షించుట కొక కమిటీని యేర్పాటు చేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించియు పయనింపట్రకకు తెలియుచున్నది. ఈ కమిటీ సభ్యుల చేరులు త్వరలో తెలియజేయబడును ముందు నెలలో మీరు డిల్లీయందుపనిని ప్రారంభింతురు.

ఒకదావాను కొట్టివేయుట.

లక్నో ఆక్టోబరు 7:—మహారాజా దేవప్రసాద్ షేరే జంకుగారిక విల్లువ్రాసి, దీని ప్రకారము జరుపవలసినదని ఫిచ్చి, మిల్నే గార్లలకు అధికారమిచ్చి గతించిరి. ఈ మహారాజుగారి కుటుంబములో డాక్టరు వింఛిగారికి వైద్యముచేయుటకు హక్కున్నదనియు, నిదివరకు వైద్యముచేసినప్పుడు ఏదేనివందల రూపాయ లియ్యబడుచువచ్చినవనియు దీని ప్రకారము తమ కిప్పుడుకూడ నిట్టి యధికారముండవలసినదనియు మీరు ఫిచ్చి, మిల్నే గార్లవద్దదావాచేసిరి. ఈ దావాలో డెర్రాడూను సబాడ్వి నెటాజడ్వి గ్రాంటుగారు తీర్పుచెప్పిరి. ఈ వ్యాజ్యము డిస్మిస్సై జడ్జిగారి కోర్టులో దాఖలు చేయవలసిన దగుటచే తమకేమియు అధికారములేదని గ్రాంటుగారు ఖర్చులతోకూడ దావాను కొట్టివేసిరి. విందిగారు ముస్సోరీలో వైద్యవృత్తి నవలంబించి యున్నారు.

బర్రా

బర్రా యుద్ధనిధి.

రంగూను ఆక్టోబరు 7:—ఇప్పటికి యుద్ధనిధికి దాదాపుగ మూడులక్షల రూపములు పోసినవి. చందా లింకను పడును.

రైలుకట్టలు తెగుట.

రంగూను ఆక్టోబరు 7:—ఇక్కడ విశేషముగ వర్షములు కురిసి వరదలువచ్చుటచే మూకనుమలులోనున్న రైలు కట్టలు, 515 మైలుమొదలుకొని 522 వరకు ననేక స్థలములలోను, 560 మైలుయొద్దను కొట్టుకొనిపోయివి. ఈగండ్లు పిక్ థా, కైక్రీసు, కోటోంగుహో, స్టేషనులవద్ద పడివి. బండ్లుమార్చి ప్రయాణికులను తీసికొని పోవుటకు నీలులేదు.

మాజడస్టీమరు.

రంగూను ఆక్టోబరు:—ఏసియాటిక్ స్టీము నేవిగేషను, కంపెనీవారి సాజడాఅను స్టీమరు చిట్టగాంగునుండి నేడు రంగూనుకు వచ్చినది. ఈ స్టీమరు కలకత్తా నుండి చిట్టగాంగు నెవ్రెంబరు 15 వ తేదీని చేరి, 17 దినములు పడియుండెను. బంగాళాఖాతములో నిటీవల జర్మనీవారి క్రూసరు ఎమ్డెను స్టీమరులను ముంచుటచే తప్పు అధికారులు దీనిని ప్రయాణముచేయుట కంగీకరించలేదు. దానివిడ వైభాగముననున్న 500 మంది ప్రయాణికులు తిరిగి వచ్చుటలేదనిచెప్పి ఎవరిదానిని వారు వెళ్లిపోయిరి. నెలవు మీద ఇంగ్లండుకువెళ్లి బర్రాకు తిరిగి వచ్చుచుండిన 6 గురు ఉద్యోగులు మొదటితరగతిలో ప్రయాణము చేయుచుండిరి. వీరి 17 దినములు స్టీమరులోనే యుండిరి. గురువారమునాడు బయలుదేరి వెళ్లుటకు అధికారు లంగీకరించినారు. స్టీమరు ఆ క్యాబుటిరమునకు చేరినప్పుడు, గొప్పరుసానుకొట్టి, కడచిన రాత్రివరకు వర్షముకురికినది.

రంగూను రేవులోని స్టీమరులు.

రంగూను ఆక్టోబరు 7:—ఈవారములో ఏయేస్టీమరు లేయేరేవులకు పోవునది. బి. ఎ. ఎస్. ఎస్. కంపెనీవారు తెలియజేయుచున్నారు. నెవ్రెంబరు 9 వ తేదీని లివరుపులు పట్టణమునుండి బయలుదేరిన వర్షరుమైరు అనుస్టీమరు నేడిక్కడకు వచ్చినది. దీనిని కొన్నిగంటలు అధికారులు పోర్టు నెయిడలో ఆపిరి. తరువాత ఏడెనువచ్చి, నెవ్రెంబరు 28 వ తేదీని కొలంబోరేవుచేరినది. లక్షదీవులు సమీపమున జర్మను క్రూసరు, ఎమ్డెక్ ముంచివేసిన స్టీమరులలోని వారిని తీసికొని వచ్చిన కైక్ వేల్ స్టీమరునాడు కొలంబోరువచ్చినది. ఆక్రిందటి దినమున వాస్తరుమైరు ఎమ్డెక్కు రెండుమైళ్ల దూరములో నుండినదనియు, ముంచివేసిన స్టీమరుల కళాసులతో దీనివిడ చాలమంది స్త్రీలు, పిల్లలు ఉండినందున దాను ముంచివేయక వదలి వేయుచున్నానని ఎమ్డెక్కు తెలుసు చెప్పెననియు మీరు వాస్తరుమైరులో నుండిన వారికి, తెలియజేసిరి. ఇది కొలంబోలో ఆక్టోబరువరకు నుండి తరువాత రంగూనుకు బయలుదేరిన-కొలంబో రేవులో కనిపెట్టుకొనియుండిన 70, 80 స్టీమరులు వాస్తరుమైరు బయలుదేరి పోవుటతోడనే తాము వెళ్లవలసిన రేవులకు బయలుదేరి పోయినవి.

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

ప్రీవీకౌన్సిలు ఆఫ్ ఫీల్డరు కు తర్జువు కోరుట.
[న్యాయమూర్తులు బిల్లుఫీల్డు, తయార్జి గార్లు.]
నాగపట్టణం దేవస్థానం కమిటీ మెంబరుగ బాలకృష్ణ ఉడయార్ గారు ఎన్నుకొనబడినది అక్రమము ప్రధానజడ్జి గారును, జడ్జిబిల్లుఫీల్డుగారును ఒకరినొకరిని ప్రీవీకౌన్సిలు నకు అప్పిలు చేకొనుటకై యుత్తరవుకోరుచు నొక ఆర్డీ హైకోర్టులో దాఖలుచేయబడెను. ఈ ఉడయార్ స్థానమునకు జిల్లాజడ్జిగారు మరెముకనిని నేమించిరి. ప్రీవీకౌన్సిలుతీర్పు ఆతనినిగూడ బాధించునుగాన, నాతనినివైతము ప్రస్తావన అప్పిలునకు కక్షిదారునిగ చేర్చుట యుక్తమా యను విషయమును జడ్జిబిల్లుఫీల్డుగారు గౌరవనీయులగు ఆడ్వోకేట్ జనరలు గారి తో ప్రస్తావించిరి. ఈ సలహాను ఆడ్వోకేట్ జనరలుగా రంగీకరించిరి. కాని, దీనినిబాగుగా నాలోచించి ఆడ్వోకేటు జనరలుగారిక తీర్మానమునకు వచ్చుటకును ఆర్డీనానాక్షుగ నెట్టుకొనబడెనుగాన తనకు కొంత కాలవ్యవధి కావలయునను కాంటర్ పిటిషనునకోరిక నెరవేరుటకును, న్యాయమూర్తు లొక వారముకోజులకు ప్రస్తావన ఆర్డీ విచారణను ఆపియున్నారు.

[న్యాయమూర్తి శేక్స్పిర్ గారు].

మదరాసు ప్రెయ్యుకంపెనీదావా

చంద్రేశ్వర మొదలియననాతడు వైజయంతి ముద్రాక్షరశాలను కొనెను. ఈసందర్భమున నాతడు తమకు చెల్లించవలసిన రూప 5450లను ఇప్పించుకొనుటకు మదరాసుప్రెయ్యుకంపెనీవారు దావాతెచ్చిరి. 'ప్రతివాది వైకమునంతయును చెల్లించుటకు సిద్ధముగనున్నను, వారులు వృధాగా వ్యాజ్యము తెచ్చి కోర్టుకెక్కిరి. ప్రతివాది సదరువైకమును కోర్టులోచెల్లించుటకు సర్వసిద్ధముగ నున్నాడు. ఆవైకమును కోర్టునుండి తాముపుచ్చుకొనుటకు వూర్జ్యము వారులు (కంపెనీవారు) సమ్యక్విధముననున్ను కోరుపడవలయును. ఏలయనగా, ఆ కంపెనీవారుతమసొత్తులను చతుర్ముఖదాన కుళారీదానఅందు సన్న అనుకంపెనీవారివద్ద కుడువయుంచుచున్నారు. వారుల సొత్తులతీరున చిట్టులలో నుండగా, వారినుండ తనచేతికి రావలసినసొత్తువిడ నీసందర్భమున ప్రతివాదికి సంపూర్ణముగ హక్కు లభించునా యను శంక కలుగుచున్నది. కంపెనీకి గాని, డైరెక్టరులసభకుగాని ప్రతినిధిగ నిలిచి ప్రతాదులను వ్రాసియిచ్చుటకు తగిననాగు డొక్కడు లేకుండుట వై శంకకు కారణము. అని ప్రతివాదిపక్షమున సి. పి. రానుస్వామి అయ్య రుగారు వాదించిరి. వైజయంతి ముద్రాక్షరశాలాధిపతము నకుగాను ప్రతివాదికి పక్షమును వ్రాసి చేయవలసిన పత్రాలను చేయుటకు తమకేమియు వ్యభిచితము లేదనివారుల పక్షమున నిన్నునించుకొనబడెను. పక్షములు మున్నగువానిని తయారుచేయు నిమిత్తము ఒక్కపక్షముకోజులు కాలవ్యవధి కొనగ, కోర్టులోచెల్లించువైకమును వారుల కిచ్చువిషయము నప్పుడు విచారించెదనని న్యాయమూర్తిగారు ఆర్డీ విచారణను ఆపి యుంచుచున్నారు.

(న్యాయమూర్తులు: ఎములింగు, హానేస్సు)

హిందూమహమ్మదీయ కలహము.

ఉత్తరఆర్కాటుజిల్లా తిరువత్తూరులో హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును ఒక వివాద మేర్పడెను. వీరులలో వాద్యసహితముగ ఊరేగింపుతోడ నొకదీపమును తీసికొనివెళ్లి తిరువత్తూరులో ఆంజనేయస్వామి దేవాలయమున ధ్వజస్తంభముమీద నాదీపమునుచు హక్కు తమకుగలదని హిందువుల వాదము. వాద్యముతోడ నూరేగి దీపమును తీసికొని వెళ్లువాక్కు హిందువులకు లేదని చాటించు నిమిత్తము మహమ్మదీయులు డిస్మిస్సై మున సము కోర్టులో దావా తెచ్చిరి. ప్రత్యేకముగ తమ యుపయోగమున కని యేర్పడిన యొకానొకబాటమీద వాద్యసహితముగ మెఱవడితోడ వెళ్లుటకు హిందువులకు స్వాతంత్ర్యము లేదని మహమ్మదీయుల వాదము. మహమ్మదీయు లాబాలవిషయమై వైయ్యట్టహక్కును పొందియుండలేదనియు, కాబట్టి వారుకోరుతీరున హిందువుల వద్ద వెళ్లుచు ఉత్తర వాసగుటకు ఆధారములేదనియు ఆభిప్రాయమై డిస్మిస్సై మునసముగారు మహమ్మదీయులు తెచ్చినదావాను ప్రోసివేసిరి. అప్పిలులో సబ్ జడ్జిగారును రెండవఅప్పిలులో హైకోర్టున్యాయమూర్తులును డిస్మిస్సై మున సముగారి తీర్పునె నిర్ణయించిరి.

[న్యాయమూర్తులు శంకరనాయరు, స్పెక్టరు గార్లు]

ఒకయొడంబడికను గురించినదావా.

కెన్డాంబూడిబొందారు మైనరుగనుండినపు దాతని ప్రతిఫలమును, ఆతనితండ్రి కొన్నిసొత్తులనుకుడువయుంచినాక. ఒసివిరెడ్డియననాతనికి ఒక ఒడంబడిక యేర్పడెను. అందలి నియమము లేనియనగా, రెడ్డిపేరట బొందారుని తండ్రివ్రాసి యిచ్చిన కుడువ ప్రత్రములను రద్దుచేయుటకై తాము తెచ్చియుండుదావాలను వైప్రతినిధులు మానుకొనవలయును. బొందారునివిడ రెడ్డిపొందియుండు డిల్లీని ఆరులుజరగించుటకు బొందారు రాజేపించరాదు. అరులుజరగుట లేనట్టియావై పణుగాని చేసినయెడల, ప్రస్తావన ఒడంబడిక నంగీకరించిన సందర్భమున రెడ్డి బొందారున కిచ్చుట కంగీకరించిన 20,000 రూపాయలను వైప్రతినిధులు రెడ్డి కిచ్చివేయవలయును. ఈ తీరున ఒడంబడిక యేర్పడినప్పటిక, రెడ్డి ఆ డిల్లీని ఆరులుజరగించుట కుత్తరవు కోరెను. ఆడిట్ ఆఫ్ న్యాయమైనదిగాదను నిత్యాధికారణములను తెలుపుచు బొందారు పిటీషన్ వెట్టుకొనెను. అందుమీద ఒడంబడిక ప్రకారము తనకు 20 శేల రూపాయలు రావలయుననిరెడ్డి కాకినాడ సబ్కోర్టులో దావా తెచ్చెను. బొందారు పిటీషన్ వెట్టివంత మాత్రముననే రెడ్డి దావా తెచ్చుట చాల తీవ్రమైనపనియని భావించి సబ్ జడ్జిగారు రెడ్డియొక్క పిటీషన్ ను ప్రోసివేసిరి. హైకోర్టు అప్పిలు విచారణలో జడ్జి శంకరనాయరుగారు సబ్ జడ్జిగారి తీర్పు సరియైనదనిగాని, స్పెక్టరు గారు, రెడ్డిదావా తెచ్చుటకు బొందారు ఆక్షేపణ ఆర్డీ పంపుకొనినదే చాలునని యభిప్రాయ మొసగిరి. ఈదఫ్త సబ్ జడ్జిగారి తీర్పు నిరపరపబడి, అప్పిలు, ఖర్చులతోడ, ప్రోసివేయబడెను.

పోలీసు కోర్టులు.

ఎగ్మూరు.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీ ఫయర్ క్రేక్ పెర్రా యనునతడును, మెక్స్ కోటీయను దొరసానియును పురుషేటలో నిరుగుసారు గిండ్లలో పనించువారు. ఆదొరసానియింటి కెదుట నొకగోడమీద నామకొమా రైలనుగులించి పెర్రా యేదియో ఆసవ్యముగ వ్రాసినందున, నాతనిని దొరసానికిని ఏర్పడియుండిన మనస్తాపమునకు ఫలముగ గతనెల 20 - వ తేదీన పెర్రా దురాక్రమముగ మెక్స్ కోటీయింటినానాలో ప్రవేశించి యామెను తిట్టి, దుర్మార్గతనముగ ప్రవర్తించెను. అందుమీద ఆదొరసాని దావా తెచ్చెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాముకి 5 రూపాయలు అపరాధము విధించిరి.

మదరాసు కాన్స్టేబుల్ మోల్లు ఆఫీసరుగు డాక్టరు మెట్టోనాల్లుగారి మోటారుబండిని నడపువాడీనెల 5 వ తేదీని అశ్రద్ధతో కడుమోటుతనముగ బండిని నడిపినందులకై మేజిస్ట్రేటుగారు చానికి 10 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి.

తెజవాడ అనకట్లవద్దనున్న హైదర్ నూరునిస్సినాను వేసుకునే సమయమునకు, కట్టిసిద్ధము చేయున కాబట్టి ఈయేడు క్రష్టకాలునలు డిసెంబరు 20 యానీవేయబడును. నీస్థితిగి ఎప్పుడు వరకు తెలుపబడును.

ఫోర్టు సెంటు జూరిగెజెటు

మంగళవారము అక్టోబరు 6.

మేజరు పాల్ ట్రెవర్ లారెన్స్ బి. ఎస్. ఎస్. గారు, నెలపు పూర్తియైనదిగల గంజాముజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగను, బరహంపురము జెయిలు నూపరింపెందెంటుగను, నియమింపబడిరి.

సికిల్ అసిస్టెంటు సర్జను కొడేటి రామానుజయ్య ఎల్. ఎమ్. ఎస్. గారు ఫ్రెజిడెంటు సెంటు జూరిగెజెటు నియమింపబడిరి.

రావుబహద్రుడు సి. కృష్ణస్వామిరావుగారు ఒకటవతరగతి సబ్ ప్రొటోమెంటు ఒకటవతరగతి సబ్ జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

పుష్పాల సరసింహులు శరణాపనాయకుగారు జెజవాడ సెంటు జూరిగెజెటు నియమింపబడిరి.

హాసుపేట సబ్ డివిజనులోని వేంకటరామ వేంకటమార్యశారాయణ శర్మగారు సెంటు జూరిగెజెటు నియమింపబడిరి.

పులిగడ్డలో సబ్ డివిజన్ ఆఫీసుగనున్న టి. కేశవరావుగారు సెంటు జూరిగెజెటు నియమింపబడిరి.

లోకలు మునిసిపల్ బోర్డులు.

ఈ దిగువన వాహినీపంపబడిన వారాయుధ్యోగము అను నియోగించబడిరి:—

రివరెండు ఫ్రాంకు జి. వాండెన్ బెర్గ్ కెక్ గారు గుంటూరు జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

ముల్లా మహమ్మదు షేరిఫ్ సాహెబు బహద్రుర సెల్లూరు జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

పోతా ప్రెగడ వేంకటేశ్వర్లుగారు గంజాముజిల్లా బోర్డు మెంబరు.

మహమ్మదు ఖానా సాహెబ్ బహద్రుర గుంటూరు జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

కెప్టెన్ విలియమ్స్ వాక్ (జి. ఎస్. ఎస్. ఎస్. గారు బర్హి మునిసిపల్ కమిషనరు.

రాజపుడి పరంజోతిగారు సెల్లూరు మునిసిపల్ కమిషనరు.

వెల్లంకి సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఒంగోలు మునిసిపల్ కమిషనరు.

నాగపూడి కృష్ణస్వామయ్యగారు తిరుపతి మునిసిపల్ కమిషనరు.

వైడిగంటుమ సితారామస్వామి; కుమారు రామమూర్తి గార్లు శ్రీకాకుళం తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

కరణం రాఘవేంద్రరావుగారు కర్నూలు తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

గ్రంథి హనుమంతరావుగారు అనకాపల్లి మునిసిపల్ కమిషనరు.

చాటి కరారావుగారు అనంతపురం తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

కె. యూపాడు రెడ్డిగారు బర్హి తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

తెలూరి వేంకటగోపాలరావు నాయుడు, ఏరుబండి రామమూర్తి, నడింపల్లి బుచ్చివేంకటపతి రాజుగార్లు గోదావరి జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

సి. క్రైంబక రావుగారు గుడివాడ తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

రివరెండు ఫ్రాంకు హెనరీ బ్రాకు గారు కందుకూరు తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

వి. కృష్ణస్వామి రావు గారు వైసు ప్రెసిడెంటు కావలి తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

వడ్డమాని సీతారామయ్య వేమలకొండ విశ్వనాథం గార్లు విజయనగరం తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

డిస్ట్రిక్టు మునసబులు బదిలీలు.

సోమంచి నీలకంఠముగారు ప్రొద్దుటూరు నుండి జెజవాడకు బదిలీయబడిరి. కర్నూలులో క్షీడరుగనున్న మాన్య వేంకటరామయ్య బి. ఏ. టి. ఎల్. గారు ప్రొద్దుటూరులో నాల్గవ తరగతి మునసబుగ నియమింపబడిరి.

సబ్ రిజిస్ట్రారులు.

చెయ్యూరి వేంకట కృష్ణారావు నాయుడు, చీమలకొండ బుచ్చిరాష్ట్ర, మల్లికార్జునరావు, ఎల్లం శ్రీ వేంకటస్వామి

కెందవతరగతి నుండి ఒకటవ తరగతికి నియ

కేంకటేశ్వరరావు నాయుడుగారు ముమ్మి

హడిక బదిలీ చేయబడిరి.

హిందూ దేశములో సహకారోద్యమము.

అలహాబాదు అక్టోబరు 8.—సహకారోద్యమమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములను, విచారణచేయుటకు ఒక సంఘ మేర్పాటు చేయబడినది. దీనికి సర్. ఇ. డి. మెక్కాగూగారు 15 వ తేదినండి అధ్యక్షులుగ పనిచేయుదురు.

నరినాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో.

కాకినాడ సబుకోర్టుఫయలు అసలు నె 47 1913

వాసి. మద్రాసు బ్యాంకి, సా. కాకినాడ.

ప్రతివాదులు. కృష్ణా లెక్ సైల్ మేన్యు ఫాక్టరీంగు

కంపెనీ వారు వర్త రా నరసాపురం.

1. ప్రతివాది తాలూకు యాదినక తదితర కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు నరసాపురం సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన నరసాపురం గ్రామములో వుండుకున్న ఆస్తి 1914 సం॥ 10 నవంబరు 16 తేదీన పగలు 11 ఘంటలవేళ వేలము వెయ్యబడును.

ఆస్తి వివరం.

యానాం నెంబరు, A, B. గుర్తుల య 1-50 కెంటు అందలి బంగారాయున్నా నపుకర్లు కాపురమువుండే వసారా గదులు నానావిధ వస్తువులు సహ వాస్తులు. తూర్పు D. V. శీతాపతిరావుగారి తాలూకు నె 4 రు A, B గుర్తుల యానాం. దక్షిణం నరసాపురం పొరంబోకుకావన. పడమర P. నాగేశ్వరరావుగారి తాలూకు 700/2 నెంబరు జిరాయితి. ఉత్తరం CH కోటి నాగయ్యగారి తాలూకు నె 4 రు A గుర్తుల యానాం.

బంగారావివరం. యిటు గోడలతోనున్న టిన్ రేకుల కప్పులతోనున్న, రాబాతోనున్న, కర్రవాసములతోనున్న, బట్టలు నేతే పెషీపువుండే గదులు, ఆఫీసు గదులు, గేటు యిటుక ప్రహరీగోడలు కర్ర ఫెన్సింగు వగైరాలు.

నపుకర్లు కాపురంవుండే పెంకు వేయబడిన అయిన మట్టి గోడతో కట్టబడినది.

వైపులలో మగములు పనిముట్లు సహనాలుగు. యినుప త్రోవ్కుడు మగములు రెండు ద్రావు వాక్కు పడరులు మువకటి. దోబేపరులు మువకటి. ప్లయనుపరులు ములుపది. వార్డువైం దింగు మెషీనుకటి. వార్డింగు మెషీనుకటి. వాల్విన్సు సహకటి. స్టెంబర్డు వైజింగు మెషీనుకటి. వైజింగు బ్రాక్కు వకటి. కేలండు మెషీనుకటి. హాండు మెండింగు మెషీనుకటి. 1 C 5 H. P. వార్డి సువర్తి కల్ బాయిలరుకటి. 1 C 3 H. P. హరిజంటల్ యింజనుకటి. ఫోస్టింగు పుల్లీలు సహ. మూడు కుర్చీలు. మూడు బల్బులు. దేవదారు బీరు వాలు రెండు. పేకుడమ్మ పెట్టి కాబిడికటి, సుమారు వక పుట్టికూరికవచ్చే కర్రముక్కలు. ఫరీనాపిండి బస్తాలు మూడు. స్వాగోపిండి బస్తాకటి. వై నాకే బస్తాలు రెండు నూలుతోపున్న దేవదారు పెట్టెవకటిన్నీ దానివై నూలుకట్టలు రెండున్నూ.

V. Atchaya Sastri B. A.

Pleader for Plaintiff.

Railway Breached.

RANGOON, October 7.

In consequence of floods due to abnormally heavy rain railway line on Mu Valley section is breached in several places from mile 515 to 522 and again at mile 540 between Pintha and Kyaikthin and Kotaungbo. Transshipment is not possible.

PUNJAB.

The Punjab Co-operative Bank.

LAHORE, October 7.—

A Meeting of the shareholders and creditors of the Punjab Co-operative Bank which recently suspended payment will be held on the 11th instant to consider the question of winding up.

The Relief Funds.

Cudh Subscriptions.

LAHORE, October 7.—

Oudh branch of the Prince of Wales Relief Fund amounts to Rs. 13,741.

UNITED PROVINCES.

Co-Operative Banks.

ALLAHABAD, October 7.

The "Pioneer" understands that the Government of India have decided to appoint a strong Committee, whose primary duty will be to examine the constitution

and working of the Central and Provincial Co-operative banks in India. The terms of reference and "personnel" of the Committee will shortly be made public, and it is expected the Committee will start work at Delhi next month.

Suit by a Doctor.

LUCKNOW, October 7.—

Mr. Grant, Assistant Subordinate Judge of Dehra Dun has delivered judgment in a cause in which Dr. Wrench, Medical Practitioner in Mussoorie sued Messrs. Fitch and Milne executors of the will of late Maharaja Deb Shum Shere Jung for specific performance of the will under which he claimed he was entitled to the post of family physician to the late Maharaja's family on a salary of Rs. 700 per season. The Judge held that the Court had no jurisdiction as the suit should have been filed in the Court of the District Judge. He accordingly dismissed the suit with costs.

SOUTH AFRICA.

Fighting in Africa.

FURTHER DETAILS.

Surrender of Two Squadrons.

CAPETOWN, October 6.—

From details of the fighting on September 28th it appears that two squadrons of Mounted Rifles and a section of the Transvaal Artillery left the main body and occupied a water-hole surrounded by Kopjes and approached by a narrow defile. The place appeared deserted but so soon as our guns had been outspanned the enemy numbering two thousand with ten guns attacked us from the heights. They also seized the defile.

A desperate first ensued. Our force was shelled from all points of the compass. The behaved with conspicuous gallantry. When all gunners had been killed or wounded and ammunition the exhausted guns were rendered useless and the white flag was hoisted.

The Germans behaved in the most friendly manner and complimented the British Colonel. They further allowed the prisoners to attend the funeral of their comrades. The main force outside had attempted to come to the rescue but was unable to enter the valley. They suffered from machine-gun fire.

Canadian Loyalty.

Raises another Expeditionary Force.

LONDON, October 7.—

Canada has decided to raise and send a second expeditionary force.

A German Torpedo Boat.

Sunk in the River Ems.

LONDON, October 6.—

AMSTERDAM.—A German torpedo-boat was cruising in the neighbourhood of the estuary of the river Ems, when suddenly an explosion was heard, and the torpedo-boat heeled over and disappeared. Two submarines appeared shortly afterwards, but it is uncertain what their nationality was. The German cruiser rushed to the rescue and saved the crew of the torpedo-boat.

More Cruiser Sunk.

LONDON, October 7.—

TOKIO.—(7.25 P.M.)—The German cruiser cormoran and two gunboats have been sunk in Kiao-Chao Bay.

Bombardment of Antwerp.

LONDON, October 7.—(7.55 P.M.)—

AMSTERDAM.—The German Commander sent an Officer with a white flag to Antwerp at seven-thirty and announced that bombardment would commence at nine-thirty. Thereupon many fugitives left Antwerp for Dutch frontier. At noon the Belgian Government was transferred to Ostend.

Violent Battle Raging.

No Change in Situation.

LONDON, October 7.—

Paris A Communique states that between Somme and Meuse there is nothing to report. The enemy in Woevre made a fresh effort to impede our progress but failed. On our left the battle continues still with great violence. Opposing fronts extending from region of Lens to la Basse are prolonged by masses of cavalry in action up to Armentiers District.

British Trade.

Fall in Exports and Imports.

LONDON, October 7.—

Decreases in imports during September compared with the corresponding period of the last year amount to £ 163,037,88 and in exports to £ 157,50,763. There were increases in imports of grain, and flour paper-making materials, and raw wool.

Obituary.

LONDON, October 7.—

Death is announced of the well-known French royalist leader, Count de Mm.

Death is announced of Sir William Carington.

వారపత్రిక

చందాదారుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు సీపత్రిక సంగతి నెరుగని జేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను దెప్పించవేమచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

నోటీసు.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండ ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుగాని విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపున వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. స.]

మోహినీ తైలము.

ఈ తైలముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు
శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలనశీలము.
కండ్రకు చలనశీలము.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు రాలనుండును.
వెండ్రుకలు నునుపుదేరును.
మనోహరముగా నుండును.
మహాసగరిని యుండును.
వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.

తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీజనులు, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలాపణ్యములకు ప్రావగు కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుచూపువలనను దేహమునకు గాసి వలనను జ్వరమునచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరమును, చలిపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యథాస్థితినిజొంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బకవిరేచనములు, జగట విరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే పారిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.
9, జహంగీరువీధి, మదరాసు.

తేలుమందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. విషము నెత్తురులో తేలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగువటుల చేరిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలెనది.

కఫహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది ౬ నేరవిధములు. 1. శైత్యము నైన ఏర్పడుదగ్గు, 2. శీతకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు, 3. శ్వాసకోశముల నూశ్మనాశములందు ఏర్పడుదగ్గు, 4. ఉబ్బనము, 5. శ్మయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసిన మందు దగ్గువిధమునుబట్టియుండును. శ్వాస పిల్లి కూతలు ఎగిరోప్పు ఆయాసము మొదలగు కఫరోగములు శ్వాసకోశముల నూశ్మనాశములందు ఏర్పడు బాగ్గులును వాయువు త్వరలో ప్రాణవా యువునకు చూరనందున కలుగును. కఫరోగములు మేహకాశకమునబట్టి శరీరమున బలహీనత జేర్చి దీనికొలది వృద్ధిజెందును. దగ్గుగల ప్రతివాడు దీని వెంటనుండుకొనుట మంచిది.

కఫహరి చూర్ణము.

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది దగ్గు, ఉబ్బనము, కాసమీస శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట మంచిది. చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజ్వరము. ఇది గాలియందు నీటియందువరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే నుండును తినుట ఆనశ్యకము. కలరా యున్నచోట సరిగ్గా కాచిత్రాగుట యుక్తము.

వజ్రగుళికలు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరపటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధ్యామమునలనను, ఆంత్రీయత్వమునలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, మరభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును. దీనివలన శుక్లవర్ణము, స్థలము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యబులకు వజ్రగుళికలు పశ్చాత్తాపమువంటివి.

కుష్టుకుతైలము.

బీడ్చ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.
9, జహంగీరువీధి, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్త పుష్టికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము. 20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-0-0

తామర తైలము

నీకు తామరబాధగలదా?

ఒక్క మా తామరతైలము డబ్బాను ఆరు అంశాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅంశాలు తిరిగితిరిగి కొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బలము బలముచుండు అవధిపగ వాదికైనను వద్దు.

సుఖభోగి తైలము.

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొరుకు పూజలకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. అవలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములకు మూన్పును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు ఇండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెళ్ళుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గజ్జికీ తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జ, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.
9, జహంగీరువీధి, మదరాసు.

విజ్ఞాపనము

వారపత్రిక చందాదారులు పత్రికచేరేలేదని వ్రాయు నప్పుడుగాని మరి యితర సౌబాధమున నుత్తరములు వ్రాయునప్పుడుగాని అప్పుతో ముద్రింపబడిన వారిపేర్లకు ముందుగానున్న నెంబరును తప్పక వ్రాయవలయును. అట్లు వ్రాయలేని జవాబులు సులభముగా నొసంగుటకు వీలుపడదు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి యిప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో ననశ్యములేదని వారపత్రికపై తోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో వలయునని జేమచున్నాము. అప్పుడు బాటతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము వ్రాయుటలో జేర్చబడును.

AS:—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the Andhrapatrika Press, No. 9, Jehangir Street, George Town.